

Begroting 2021

Begroting 2021

Auteur(s) : Redactieraad beleidsbegroting
Bureau : AREC / FJZ
Documentnummer : 22278751
Datum : 9 april 2020
Versie : 1 DB 9 april 2020

DCMR Milieudienst Rijnmond
Parallelweg 1
Postbus 843
3100 AV Schiedam
T 010 - 246 80 00
F 010 - 246 82 83
E info@dcmr.nl
W www.dcmr.nl

Het algemeen bestuur van de DCMR Milieudienst Rijnmond,

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur,

Gelet op artikel 30, eerste lid van de Gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond

BESLUIT

Vast te stellen de Begroting 2021.

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 8 juli 2020,

De voorzitter

De secretaris

Inhoud

Voorwoord	6
1 Inleiding	7
1.1 Aard begroting	7
1.2 Doel	7
1.3 Leeswijzer	7
Deel 1: Beleidsbegroting	9
2 Beleidskader	10
2.1 Inleiding	10
2.2 Een excellente taakuitvoering	10
2.3 Het Meerjaren Programma (MJP)	12
3 Financieel kader	18
3.1 Inleiding	18
3.2 Financieel kader	18
3.3 Uitgangspunten	18
4 Programma Milieubeheer	21
4.1 Inleiding	21
4.2 Wat willen we bereiken?	21
4.3 Wat gaan we daarvoor doen?	21
4.4 Kritische proces indicatoren	26
4.5 Wat mag het kosten?	26
5 Programma Bedrijfsvoering	28
5.1 Inleiding	28
5.2 Baten en lasten	28
5.3 Toelichting	29
6 Paragrafen	31
6.1 Inleiding	31
6.2 Lokale heffingen	31
6.3 Weerstandsvermogen	31
6.4 Risicomanagement	32
6.5 Onderhoud kapitaalgoederen	35
6.6 Financiering	35
6.7 Verbonden partijen	35
Deel 2: Financiële begroting	36
7 Overzicht van Baten en Lasten	37

8	Ontwikkeling werkplanbijdragen 2019 – 2021	39
9	Ontwikkeling financiële positie	40
	Bijlage 1	43

Voorwoord

Voor u ligt de begroting voor het jaar 2021 van de DCMR. De begroting beschrijft welke rol de DCMR in het Rijnmondgebied speelt en welke taken in opdracht van onze participanten worden uitgevoerd, gericht op een schone, gezonde en veilige leefomgeving. Daarnaast vindt u in deze begroting de taken die de DCMR als BRZO-OD uitvoert in de andere delen van Zuid-Holland en in de Provincie Zeeland.

Het programma Milieubeheer beschrijft in samenhang de kerntaken van de DCMR: de bedrijfsgerichte milieutaken (vergunningverlening, toezicht en handhaving), de advisering voor ruimtelijke plannen, de ondersteuning bij beleidsontwikkeling, en databeheer en monitoring. Het Beleidskader de inhoudelijke prioriteiten die de leidraad zijn voor ons werk.

In 2021 vraagt het werken volgens de spelregels van de Omgevingswet bijzondere aandacht. Samen met onze participanten moeten de nieuwe werkwijzen die bij de wet horen in praktijk gebracht worden. Dat vraagt om vernieuwd samenspel tussen alle betrokken partijen en voor iedereen toegankelijke data over de milieukwaliteit in het gebied. Om dit te garanderen én om transparant te zijn in onze bedrijfsvoering, zal de DCMR zich steeds meer ontwikkelen tot een data gedreven organisatie. In 2021 zetten we daarin weer nieuwe stappen.

Onder meer met het oog op de Omgevingswet wordt het toezicht gebiedsgericht georganiseerd. Om in het toezicht resultaat te bereiken wordt steeds meer gebruik gemaakt van gedragswetenschappelijke inzichten en de mogelijkheden van monitoring op afstand en snelle analyse van grote hoeveelheden data. Dat wordt zichtbaar in de doorontwikkeling van de meldkamer, en de inzet van nieuwe toezichtsinstrumenten. De altijd actuele digitale vergunning sluit daar in de vergunningverlening op aan.

De innovatie die met al deze ontwikkelingen zichtbaar wordt én onze in bijna 50 jaar opgebouwde deskundigheid en ervaring, maken dat ik er op vertrouw dat de DCMR ook komend jaar weer op een goede manier in uw opdracht kan werken aan een veilige en leefbare regio.

Rosita Thé,

Directeur

1 Inleiding

1.1 Aard begroting

De DCMR is als gemeenschappelijke regeling een samenwerkingsverband van de provincie Zuid-Holland, gemeente Rotterdam en veertien regiogemeenten in het Rijnmondgebied. De DCMR is één van de vijf regionale uitvoeringsdiensten in Zuid-Holland en verricht zijn taken voornamelijk in het Rijnmondgebied. Voor een aantal taken heeft de DCMR een groter werkgebied, zoals bij de uitvoering van Brzo taken voor de Provincies Zeeland en Zuid-Holland, de meldkamer en bij de landelijke BRZO-coördinatie. In het vervolg van deze begroting wordt echter steeds gesproken over het Rijnmondgebied, wanneer het over het werkgebied gaat.

De rol en taakuitvoering van de DCMR wordt bepaald door de opdrachten die door de participanten bij de DCMR zijn belegd. Deze opdrachten hebben betrekking op uitvoering van het door hen vastgestelde milieubeleid, binnen de daartoe beschikbaar gestelde middelen. De DCMR is dan ook vergelijkbaar met een onderdeel van een gemeente of provincie, dat de uitvoering verzorgt van het programma milieu door het leveren van producten en diensten die moeten bijdragen aan het realiseren van vastgestelde milieudoelstellingen.

In termen van het Besluit Begroten en Verantwoorden 2004 (hierna: BBV) moet deze begroting van de DCMR daarom worden gezien als informatie voor de sturing van de uitvoering (uitvoeringsinformatie).

1.2 Doel

De begroting biedt inzicht in de werkzaamheden van de DCMR en het financiële kader waarbinnen deze worden verricht. Conform de BBV is deze begroting ingedeeld in de programma's Milieubeheer en Bedrijfsvoering. Het programma Milieubeheer bevat alle bedrijfsgerichte activiteiten, zoals reguleren, inspecteren en handhaven, maar ook de ruimtelijke adviestaken en de activiteiten voor verbetering en bewaking van leefomgevingskwaliteit. In de dagelijkse uitvoering wordt verbinding gemaakt tussen de activiteiten om ervoor te zorgen dat het "bedrijf in zijn omgeving" wordt benaderd en de gebiedsgerichte kennis en taken worden gecombineerd met de bedrijfsgerichte uitvoering. Het programma Bedrijfsvoering bevat alle activiteiten die het programma Milieubeheer ondersteunen.

De begroting heeft ten aanzien van de uit te voeren werkzaamheden een kaderstellend en richtinggevend karakter. De concrete invulling van de uit te voeren werkzaamheden wordt per participant in de werkplannen 2021 vastgelegd.

1.3 Leeswijzer

De begroting is ingedeeld in overeenstemming met de richtlijnen die zijn neergelegd in de artikelen 7 t/m 23 van het BBV. Dit heeft tot gevolg dat deze begroting uit twee delen bestaat; de beleidsbegroting (deel 1) en de financiële begroting (deel 2).

Het eerste deel, de beleidsbegroting, bestaat uit de volgende onderdelen:

- Beleidskader (hoofdstuk 2); hierin worden de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen op het werkterrein van de DCMR geschetst.
- Financieel kader (hoofdstuk 3); hierin worden de afrekensystematiek en financiële uitgangspunten toegelicht.
- Programmaplan (hoofdstukken 4 en 5); het programmaplan bevat de te realiseren programma's (Milieubeheer, Bedrijfsvoering).

- Paragrafen (hoofdstuk 6); dit hoofdstuk geeft onder meer inzicht in de bedrijfsvoering en het weerstandsvermogen van de DCMR.

Het tweede deel, de financiële begroting, bestaat uit de volgende onderdelen:

- Overzicht van baten en lasten 2021 (hoofdstuk 7).
- Ontwikkeling van de baten 2019 - 2021 (hoofdstuk 8).
- Ontwikkeling van de financiële positie van de DCMR (hoofdstuk 9).

Deel 1: Beleidsbegroting

2 Beleidskader

2.1 Inleiding

Het Rijnmondgebied wordt gekenmerkt door een grote bevolkingsdichtheid en een sterke concentratie van bedrijven en grote industrie. De bestuurlijke ambitie van de regio is erop gericht dat de ontwikkeling als economische topregio hand in hand gaat met behoud en verbetering van de leefkwaliteit en veiligheid.

De regio verwacht een consequente en continue aandacht voor een gezond leefklimaat en veilige woon- en werkomgeving. Dat vergt een professioneel toezicht op en regulering van bedrijvigheid in de regio. De DCMR is daar al bijna 50 jaar de uitvoerder van.

Om de ambities te verwezenlijken en alle functies in dit drukke gebied te combineren, is een adequate ruimtelijke planvorming cruciaal. De Omgevingswet treedt in 2021 in werking en dat stelt nieuwe eisen aan de uitvoering van onze taken.

Digitalisering, slimme informatieverwerking, gedragswetenschappelijke inzichten en nieuwe (opsporings)technieken bieden kansen om onze kerntaken steeds robuuster uit te voeren. De samenleving vraagt om een transparantere en meer oplossingsgerichte invulling van onze rol. Dit vraagt om een permanente doorontwikkeling van onze taakuitvoering en organisatie. Paragraaf 2.2. beschrijft wat hierbij ijkpunten zijn.

In het Meerjarenprogramma VTH 2017 – 2020 (hierna MJP) van de DCMR is beschreven hoe de DCMR bij de uitvoering van de VTH taken prioriteiten stelt bij het realiseren van de beleidsdoelstellingen van de participanten. U vindt deze focuspunten uit het MJP in paragraaf 2.3, en de ontwikkelpunten in paragraaf 2.4.

2.2 Een excellente taakuitvoering

De samenleving verwacht van de DCMR dat de dienst zijn rol als toezichthouder op uitvoering van wet- en regelgeving consequent en voortvarend uitvoert. Dat blijft in 2021 een vaste kernwaarde. In toenemende mate zal *daarnaast* van de dienst verwacht worden dat zij creatief meedenkt over hoe wet- en regelgeving toegepast ingezet kan worden om effectieve en oplossingen te vinden voor de opgaven van deze tijd.

Nieuwe inzichten en kennis zijn voor iedereen beschikbaar. Mondige, deskundige en creatieve burgers en marktpartijen werken naar eigen inzicht aan een prettige en duurzame leefomgeving. Als milieudienst betekent dit dat we onze taken vanuit een ander perspectief gaan uitvoeren. Als een overheid die luistert, open staat voor en bijdraagt aan initiatieven. Die samenwerkt met alle belanghebbenden en alle partijen die een rol spelen in vraagstukken. Een overheid die transparant is over afwegingen en inzicht geeft in processen.

De DCMR wil een excellente uitvoeringsorganisatie zijn. Dat betekent een voortdurende focus op mogelijkheden voor verbetering en innovatie, een taakuitvoering die state-of-the art is, en een organisatie die zich flexibel aanpast op nieuwe ontwikkelingen in de samenleving en veranderende vragen bij opdrachtgevers.

In 2021 staat in deze doorontwikkeling het werken volgens de vereisten en mogelijkheden van de Omgevingswet centraal. In samenhang daarmee zal de DCMR steeds meer data-gedreven gaan werken.

2.2.1 De Omgevingswet

Het Rijk wil dat met de Omgevingswet meer ruimte ontstaat voor hoogwaardige gebiedsontwikkeling. Uitgangspunt daarbij is 'eenvoudig beter'. Grotere lokale bestuurlijke afwegingsruimte, integratie op plan- en beleidsniveau, een integrale beoordeling van de leefomgeving (milieu, duurzaamheid, natuurbescherming, welstand, gezondheid, infrastructuur), intensieve participatie, verregaande automatisering en toegankelijke data, zijn belangrijke elementen in de wet.

De Omgevingswet zal in 2021 in werking treden. De DCMR streeft er naar dat participanten straks optimaal worden geadviseerd over hoe initiatieven en ontwikkelingen mogelijk gemaakt kunnen worden binnen de kaders die het omgevingsplan stelt. Faciliteren is daarbij het uitgangspunt, uiteraard met een scherp oog voor de eisen die omgevingsplan en omgevingsvisie stellen aan leefbaarheid, veiligheid en milieu. Ook regulering en toezicht moeten in lijn zijn met het omgevingsplan, dat een veel bredere strekking heeft dan het huidige bestemmingsplan. Diverse milieuthema's (zoals geluid, bodem, agrarische geur, externe veiligheid), moeten in regelvorm in het plan terugkomen. Doordat de gemeente 'eigenaar' wordt van deze regels zal een nauwere relatie in de planfase tussen de DCMR en gemeente nodig zijn.

In 2021 werkt de DCMR volgens de eisen die de Omgevingswet stelt. De inhoudelijke veranderingen die de wet met zich meebrengt, bijvoorbeeld op het terrein van externe veiligheid en bodem, zijn daarbij belangrijk. Bij dat laatste dossier verandert ook het bevoegd gezag van Provincie naar gemeente. Om de wet goed te laten werken zijn digitalisering van werkprocessen, adequaat databeheer en gegevensontsluiting essentieel, en zullen specifieke kennis en vaardigheden bij medewerkers moeten worden ontwikkeld. Er komt een sterker accent op het opgevoerd gericht werken, het adviseren in scenario's en het integraal adviseren.

In het Rijnmondberaad zullen de deelnemers (gemeenten, provincie, waterschappen, GGD, VR, DCMR, Havenbedrijf) elkaar informeren over ontwikkelingen binnen de verschillende organisaties en zal samengewerkt worden aan het ontwikkelen van Omgevingswet gerelateerde producten. Dat laatste gebeurt onder andere op het gebied van de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

De invoering van de Omgevingswet is een complexe operatie en een in ieder geval in potentie grote verandering. Op dit moment zijn de consequenties voor aard en omvang voor de taakuitvoering door de DCMR niet in volledigheid te overzien. Daarom is de begroting gebaseerd op de huidige uitvoering van taken. De ontwikkeling in het werkpakket van de DCMR ten gevolge van de inwerking treding van de Omgevingswet, zullen in 2021 zorgvuldig worden gevolgd, en waar nodig met participanten besproken en bestuurlijk geagendeerd.

2.2.2 De data gedreven organisatie

Om ons werk optimaal uit te voeren is het verder verbeteren en inzetten van innovatieve en slimme informatievoorziening een belangrijke randvoorwaarde. Burgers, bedrijven en overheden produceren steeds meer data. De verantwoording van ingezet beleid achteraf op basis van die data, is nog slechts een eerste stap naar een data gedreven organisatie. Complexe analyses van milieudata en nalevingsgegevens en de toenemende mogelijkheden om te voorspellen en te monitoren, bieden ruimte om een vernieuwende rol als gebiedsadviseur in te nemen. Dit betekent dat onze medewerkers moeten beschikken over de kennis, vaardigheden en houding om hun werk data gedreven uit te voeren. Het betekent ook dat investeringen in ICT voorzieningen, mogelijkheden voor data-analyse en in apparatuur voor metingen, registratie en monitoring op afstand, een groter deel in de begroting zullen gaan vormen.

Toegankelijke informatie

Voor de DCMR is het belangrijk dat gegevens in alle fasen van de beleidscyclus toegepast kunnen worden. De DCMR beschikt over en gebruikt vanuit eigen dataverzameling en vanuit externe bronnen milieu-informatie bij de primaire processen reguleren (vergunningverlening en mer), inspecteren (toezicht) en adviseren (gebiedsontwikkeling en monitoren). Het informatiebeheer is er op gericht de data zo te beheren en op orde te hebben dat deze beschikbaar, bruikbaar en bestendig toegankelijk zijn, zowel binnen de DCMR als voor externe doelgroepen.

Toezicht toekomstproof

Slim gebruik van data vanuit eigen monitoring en externe bronnen, stelt de DCMR in staat haar toezicht risico-gestuurd en datagedreven uit te voeren en om burgers, bedrijven en andere overheden in het gebied pro-actief te informeren. De kansen die technologische innovatie biedt voor het toezicht worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Sneller signaleren, toezicht op afstand en gebiedsgericht maatwerk zijn daarbij het doel.

Altijd actuele digitale vergunning

In 2021 zal, als onderdeel van het in 2018 ingezette programma Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV) een volgende stap worden gezet op weg naar de altijd actuele digitale vergunning voor de vergunningplichtige bedrijven. De DCMR werkt verder aan de implementatie en doorontwikkeling van het digitale voorschriftenregister en de werkwijzen voor het beheer daarvan in de eigen organisatie. Tevens worden daar waar dat meerwaarde oplevert optimalisaties doorgevoerd in het vergunningen- en toezichtproces. Met de altijd actuele digitale vergunning) kan de toegankelijkheid en de kenbaarheid van geldende regels (uit vergunningen en AmvB's) worden vergroot. Dit leidt tot efficiency voordelen, en vergrote transparantie voor bevoegd gezag, bedrijven en burgers.

2.3 Het Meerjaren Programma (MJP)

De beleids- en collegedoelstellingen van de participanten van de DCMR zijn bij de uitvoering van ons werk de leidraad. Deze zijn in samenspraak met de participanten vertaald in een MJP waarin focuspunten zijn beschreven die voor de DCMR de leidraad zijn bij het stellen van prioriteiten. Daarnaast zijn ontwikkelpunten vastgesteld, onderwerpen waarvan de DCMR de relevantie verkend. Onderwerpen die bij de colleges prioriteit hebben zoals klimaat, circulaire economie, gezondheid en energiebesparing vindt u in het MJP terug.

In 2020 zal samen met de participanten een nieuw Meerjaren Programma worden ontwikkeld en vastgesteld ten behoeve van de uitvoering van werkzaamheden in 2021 en verder. Het nieuwe MJP zal op termijn worden samengevoegd met het Uitvoeringsprogramma, zodat één Uitvoeringskader ontstaat. Bij het ontwikkelen van het nieuwe MJP wordt voortgebouwd op het huidige MJP dat hieronder beknopt is weergegeven. Op enkele punten is daarbij reeds geanticipeerd op nieuwe ontwikkelingen.

2.3.1 Focuspunten MJP

Veiligheid

Het Rijnmondgebied kent relatief veel risicobedrijven binnen de chemiesector en de op- en overslagbedrijven. Deze bedrijven moeten voldoen aan de hoogste veiligheidsstandaarden. Ten aanzien van het thema externe veiligheid gelden de volgende focuspunten:

Kritische veiligheidsvoorzieningen; Incidenten bij de risicobedrijven hebben door de bedrijfsactiviteiten potentieel een groot effect op de veiligheid in de woonomgeving. De DCMR zet voor het scenario 'kleine kans groot effect' gericht in op actualisatie van de vergunningen en toezicht met extra aandacht voor de aanwezigheid, de werking en het onderhoud van kritische veiligheidsvoorzieningen. Daarnaast is er in nieuwe vergunningen en toezicht extra aandacht voor de activiteiten die voor de risico's het meest relevant zijn.

Integriteit installaties; Veel bedrijven in de Rijnmond werken met complexe en risicovolle installaties (waaronder reactoren en tanks) en drukopslagbollen. De DCMR onderzoekt daarom de integriteit van deze installaties, met gerichte fysieke inspecties.

Veiligheidscultuur; Het stimuleren van verbetering van de veiligheidscultuur is een derde belangrijk onderdeel van het toezicht op de risicovolle bedrijven. Daarbij gaat het er om het veiligheidsbewustzijn te vergroten en om medewerkers zich zo te laten gedragen dat de kans op incidenten ook in niet voorspelbare situaties wordt geminimaliseerd.

Implementatie Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS); De PGS zal in de omgevingswet dienen als BBT document. Momenteel worden daarom alle PGS geactualiseerd: PGS nieuwe stijl. In de PGSen nieuwe stijl is het mogelijk gelijkwaardige maatregelen toe te passen om een vergelijkbaar veiligheidsniveau te bereiken. De DCMR ontwikkelt samen met haar partners een

methode de gelijkwaardigheid te kunnen toetsen. Daarnaast verankert de DCMR in vier jaar tijd de nieuwe eisen in de vergunningen.

Lucht en geur

Een goede luchtkwaliteit is belangrijk voor de leefomgeving en de gezondheid van de mens. De afgelopen jaren is de luchtkwaliteit in de Rijnmond over het algemeen verbeterd. Ten aanzien van het thema lucht en geur gelden in 2021 de volgende focuspunten:

- Stikstofoxiden (NOx); Stikstofoxiden ontstaan bij alle vormen van verbranding op hoge temperatuur, zoals bij stookinstallaties. Stikstofoxiden werken verzuring van het milieu in de hand en zijn schadelijk voor de luchtwegen. Ze kunnen smog veroorzaken en versterken het broeikas-effect.
De regie voor de stikstofproblematiek zoals die is ontstaan na de vernietiging van de Programmatische Aanpak door de Raad van State, ligt bij de Provincie Zuid-Holland. DCMR heeft veel kennis van de stikstofuitstoot in het Rijnmondgebied en van het modelleren van de concentraties en depositie. De DCMR levert op verzoek kennis en input. De vergunningverlening voor het onderdeel natuur wordt verzorgd door Omgevingsdienst Haaglanden (ODH).
- Vluchtige organische stoffen (VOS); VOS zijn slecht voor de gezondheid en het milieu. Sommige zijn kankerverwekkend en andere bedreigen de ozonlaag. Er zijn nog steeds overschrijdingen van de streefwaarde ($1 \mu\text{g}/\text{m}^3$) voor benzeen in het Rijnmondgebied. De DCMR verankert de gewijzigde eisen in vergunningen of maatwerkvoorschriften en houdt toezicht op de implementatie daarvan door bedrijven. Wanneer het landelijk verbod op varend ontgassen eind 2020 van kracht wordt zullen ontgasingsinstallaties en het ontgassen van schepen extra aandacht vragen in het VTH werk van de DCMR..
- Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS); ZZS zijn zeer slecht voor de gezondheid en het milieu omdat ze bijvoorbeeld kankerverwekkend zijn, genetische schade aanrichten, de voortplanting belemmeren of zich in de voedselketen ophopen. De DCMR verwacht van bedrijven transparantie over ZZS die ze gebruiken en uitstoten, en is gericht op minimalisatie van uitstoot naar lucht, bodem en water. De inventarisatie van alle mogelijke ZZS die in het Rijnmondgebied kunnen vrijkomen, wordt in 2020 afgerond. De DCMR zal in 2021 verder gaan met het toezien op de uitvoering van de vermijdings- en reductieprogramma's door de bedrijven. Een van de ZZS is PFAS. Naar methoden om ZZS in de buitenlucht vast te kunnen stellen wordt onderzoek gedaan.
- Geurhinder; Geuroverlast beïnvloedt de leefbaarheid en gezondheid. Vooral geuroverlast veroorzaakt door de chemie en de tank op- en overslag komt veel voor en heeft een nadelig effect. Ook de voedingsmiddelenindustrie en het afvalwaterbeheer zorgen geregeld voor industriële geurklachten. De EU heeft de BREF Large Volume Organic Chemical Industry herzien. De nieuwe eisen worden in de vergunningen verankerd. De DCMR houdt toezicht op de implementatie van deze eisen door de bedrijven.

Energie

De afspraken in het Klimaatakkoord van Parijs zijn in Nederland vertaald naar een ambitie om 49% reductie van de CO₂-uitstoot in 2030 te bereiken en 95% in 2050. Een belangrijke eerste stap bij het terugdringen van de CO₂ uitstoot, is energiebesparing. Het wettelijk VTH-instrumentarium kan worden ingezet om energiebesparing te bevorderen. In 2020 wordt verkend of aanscherpen en innovatie van wettelijk instrumentarium in het kader van de vergunningsplicht mogelijk is. De resultaten van deze verkenning zullen richtinggevend zijn voor de inzet het VTH-instrumentarium in 2021.

Aan het toezicht op de informatieplicht en de energiebesparingsplicht wordt invulling gegeven op een niveau dat in 2020 samen met de participanten wordt bepaald.

De controles op de erkende maatregelen van het activiteitenbesluit worden zo mogelijk in 2021 voortgezet. De erkende maatregelen worden door de invoering van de Omgevingswet dan gesplitst in een activiteitendeel (BAL) en een bouwdeel (BBL). Voortzetting van controles is afhankelijk van de uitkomsten van de keuze van de gemeenten of de DCMR ook voor dit aspect voor het BBL wordt gemandateerd.

De controles op energievoorschriften opgenomen bij vergunning plichtige bedrijven worden gecontinueerd en na actualisatie geïntensiveerd.

Afvalwater en bodem

Lozing op het riool van oliën en vetten door onder meer bedrijven waar voedingsmiddelen worden bereid (horeca) en door de voedingsmiddelenindustrie, kan de werking van het riool en de waterzuiveringsinstallaties door dichtslibbing ernstig verstoren. Het riool functioneert dan niet goed, wat er toe kan leiden dat overlast voor bewoners en andere gebruikers optreedt en ook dat ongezuiverd afvalwater in het milieu kan komen. In het toezicht door de DCMR is dit daarom een belangrijk thema. Verkend zal worden of ook andere riool aantastende stoffen onderwerp van toezicht moeten zijn.

Geluid

Geluidhinder bijvoorbeeld van verkeer, van industriële of haven gerelateerde bedrijvigheid of van horeca, heeft een nadelige invloed op de gezondheid en op de leefbaarheid.

Horecabedrijven zorgen voor (aanzienlijke) hinder door muziek gerelateerde activiteiten in de avond- en nachtperiode. Is er geluidshinder, dan treedt de DCMR handhavend op. Voorkomen is echter beter dan handhaven. Eén van de oorzaken van het ontstaan van geluidhinder door horecagelegenheden is de relatief snelle wisselingen van exploitanten. De DCMR bouwt daarom met de participanten in ook in 2021 voort op de preventieve aanpak rond de aanvraag van exploitatievergunningen.

Verdichting van het stedelijk leefmilieu en het naar elkaar toegroeien van wonen en havenactiviteiten en verkeersfuncties, hebben tot gevolg dat in de ruimtelijke advisering het thema geluid steeds meer centraal komt te staan. Bij tijdige inbreng van geluidsexpertise in de planontwikkeling zijn vaak creatieve oplossingen te vinden. In bestaande situaties wordt ingezet op het opsporen van de meest hinderlijke bronnen. Op basis daarvan wordt een gerichte aanpak gekozen, waarvan handhaving onderdeel kan zijn, maar ook oplossingen als elektrificatie van motoren.

Asbest

Asbestvezels vormen bij inademing een groot gezondheidsrisico. Hoewel de toepassing om die reden inmiddels is verboden, komt asbest nog veel voor. Het verwijderen moet zorgvuldig gebeuren, om te voorkomen dat er alsnog asbestvezels in het milieu komen. Door een wijziging van het Besluit OmgevingsRecht (BOR) is het toezicht op asbestverwijdering per 1 juli 2017 toegevoegd aan het basistakenpakket van omgevingsdiensten, en daarom nog onderdeel van het huidige MJP.

Toezicht vindt plaats op de gehele keten, van de slooplocatie tot en met de stortplaats. Voor de toezichtstrategie sluit de DCMR aan bij de landelijke aanpak van omgevingsdiensten, en dit geldt ook voor de handhaving.

2.3.2 Ontwikkelpunten MJP

Naast de focuspunten op de milieuthema's ziet de DCMR een aantal nieuwe ontwikkelingen op zich afkomen die relevant zijn om te verkennen, en waarvan de impact op de taakuitvoering moet worden verkend. Deze zijn in het MJP 2017 - 2020 uitgewerkt als ontwikkelpunten en bij de ontwikkeling van het nieuwe MJP zal hieraan opnieuw prioritering moeten worden gegeven.

Nieuwe brandstoffen

De ontwikkeling op het gebied van nieuwe brandstoffen verloopt in een versneld tempo. De productie, de opslag, het vervoer en de verlading van nieuwe brandstoffen brengen extra veiligheidsrisico's met zich mee. Naar verwachting zullen de knelpunten in de komende jaren

gaan toenemen met de voorziene groei van het gebruik van nieuwe brandstoffen. De DCMR anticipeert hierop en zal aandachtspunten onder de aandacht van het bestuur brengen. Waar mogelijk wordt aan de voorkant inbreng gegeven in planvorming die betrekking heeft op de energievoorziening.

Cybersecurity

Bedrijven automatiseren en digitaliseren steeds verder en maken daarbij meer gebruik van het internet om hun installaties efficiënt en plaats onafhankelijk te kunnen besturen. Een groot deel van de chemische sector, vallend onder Brzo-toezicht, valt buiten landelijke toezicht op cybersecurity. Daarom onderzoekt de DCMR in samenwerking met relevante partijen of zij een taak heeft bij het terugdringen van de cybercrime risico's voor de omgeving. In 2019 is er overleg gestart met beleidsdirecties van de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de provincie Zuid-Holland om duidelijkheid te krijgen in deze eventuele rol. Naast het landelijk overleg wordt er binnen de Rijnmond-regio samenwerking gezocht met het Havenbedrijf Rotterdam, de Belastingdienst/Douane en de Zeehavenpolitie.

De DCMR neemt deel aan FERM Rotterdam, het programma voor het verhogen van digitale weerbaarheid in en rond de Rotterdamse haven (port cyber resilience programma), en volgt in dit kader de ontwikkelingen rondom cybersecurity.

Grondstromen

De afgelopen jaren is gebleken dat grond die als schone grond is aangemeld, toch schadelijke stoffen kan bevatten (bijvoorbeeld PFAS). De verwachting is dat de komende tijd zal blijken dat dit voor meer stoffen geldt. Hier moet een aanpak voor worden ontwikkeld die leidt tot een duidelijke strategie voor het toezicht. Grondverzet geeft daarnaast ruimte aan grondbewerkers en toeleveranciers voor het illegaal mengen van partijen grond of voor het slim herbemonsteren van samengestelde partijen grond. De DCMR investeert in gebiedsoverstijgende kennis en aanpak én in landelijke samenwerking inclusief het delen van relevante informatiebronnen.

Incidentenonderzoek

Wanneer een incident optreedt, reageert de DCMR hierop om de veiligheid en met milieu optimaal te beschermen. De DCMR verzoekt het bedrijf een onderzoek te doen naar het incident en beoordeelt dit onderzoek en de door het bedrijf gekozen maatregelen ter voorkoming van het specifieke incident. Het leren van incidenten kan verbeterd worden. In 2019 is in samenwerking met TNO begonnen met de systematische analyse van incidenten en de bijbehorende data registratie. De verkregen basisoorzaken geven input voor het toezicht op de bedrijven en branches. In 2021 wordt het leren versterkt door uitwisseling met andere inspectiediensten en het bedrijfsleven.

Lichthinder

In toenemende mate wordt de DCMR geconfronteerd met klachten en adviesvragen over lichthinder. Die kunnen betrekking hebben op verlichting bij sportvelden, op led-schermen ten behoeve van reclame, op bedrijfsterreinverlichting en ook op assimilatieverlichting in de glastuinbouw. Het goed en toekomstbestendig uitvoeren van het toezicht en de advisering op dit thema vraagt om kennisopbouw en specifieke capaciteit. In 2021 geeft de DCMR verder vorm aan het toezicht, de advisering en innovatie op dit thema.

Bedrijfsriolering

Bedrijfsriolering vervult een belangrijke rol in geval van calamiteiten bij onder meer bovengrondse tankopslag. Er zijn aanwijzingen dat de vaak verouderde constructies niet goed meer functioneren waardoor puur product dat vrijkomt bij een calamiteit, in bodem en grondwater terecht komt. In het bijzonder bij BRZO bedrijven vraagt dit aspect aandacht in het inspectie-

programma. Als uit het inspectieprogramma blijkt dat er mogelijk bodembedreigende stoffen naar de bodem zijn gelekt, dan dient dit door het bedrijf te worden onderzocht.

PFAS, ZZS

De onrust die recent is ontstaan door de PFAS problematiek, toont aan dat het vanuit het volksgezondheids- en economisch perspectief wenselijk is om dit soort problemen voortvarend en gecoördineerd aan te pakken. Door hier een coördinerende rol te spelen, wordt voorkomen dat er een 'lappendeken' ontstaat van normen en regels in het Rijnmondgebied. Deze aanpak moet samenhang hebben voor de thema's bodem, lucht en afvalwater, doorwerken in het toezicht op de relevante branches en ook de *potentieel* zeer zorgwekkende stoffen in beschouwing nemen,

Afval en circulaire economie

De Provincie Zuid-Holland en diverse gemeenten in regio hebben ambities geformuleerd voor het circulair omgaan met materiaalstromen. Daarbij wordt gestreefd naar reductie van het gebruik van nieuwe grondstoffen met 50% in 2030 en met 100% in 2050.

Het is van belang om grip en inzicht te hebben op de gehele keten van materiaalstromen, zodat risico's worden beperkt en meer kansen ontstaan om materialen als grondstof te gebruiken. Belangrijke aandachtspunten zijn daarbij:

- De afvalketen
Risico's in de afvalketen ontstaan doordat bij inzameling van afval scheiding niet goed plaats vindt. Er zijn steeds meer afvalbranden doordat lithium-ionbatterijen niet gescheiden worden ingezameld van ander afval. Daarnaast bestaat het risico dat afvalstromen worden opgemengd (met name bouw- en sloopafval) of dat voor het milieu schadelijke afvalstromen uit het zicht verdwijnen (met name bij elektronisch afval). De DCMR kan hier meer grip op te krijgen door middel van meer of beter ketentoezicht.
- ZZS in afval
De verwerking van afvalstoffen met ZZS geven risico's voor mens en milieu vanwege emissies naar lucht en water, maar ook bij de toepassing van de afvalstof met ZZS in een nieuw product (hergebruik). Op dit moment is er nog onvoldoende informatie over welke ZZS in welke afvalstof/ afvalstroom aanwezig is en waar het in het milieu zou kunnen komen. Bij aanwezigheid van ZZS in afvalstof/afvalstromen zal een integrale milieuafweging nodig zijn om te beoordelen of ZZS verwijderd dan wel vernietigd kan of moet worden, zodat de afvalstroom als grondstof gebruikt kan worden.
- Van afval naar grondstof
In toenemende mate zien we in onze regio dat zowel nieuwe als bestaande bedrijven bezig zijn met het ontwikkelen van circulaire initiatieven. Wet- en regelgeving is hier niet altijd voldoende op ingericht. Een voorbeeld hiervan is de afvalstatus van een potentiële grondstof van een ander bedrijf in de keten. Voor ongewenste belemmeringen zullen oplossingen gevonden moeten worden. Door een goede samenwerking in het vooroverleg voor de gunning met de betreffende ondernemer kunnen eventuele juridische en milieurisico's van circulaire oplossingen tijdig worden gesignaleerd en zo mogelijk worden weggenomen.
- Secundaire bouwstoffen
Vanuit de markt worden meer en meer vragen over het toepassen van secundaire grondstoffen (zoals rubbergranulaat en schuimglas) en toeslagstoffen voor het verbeteren van de civiel technische eigenschappen van grond. De gevolgen van het toepassen van deze stoffen op korte en lange termijn zijn vaak nog onduidelijk. Voor de beoordeling van het gebruik van deze stoffen moet een kader worden ontwikkeld. Hierbij moet worden samengewerkt met relevante branches en thema's.
- Plastic soup
Recent is de problematiek van het plastic (micro)zwerfafval in het Havengebied versterkt in de aandacht gekomen. Waar dat toegevoegde waarde heeft en waar dit aan-

sluit op regelgeving waarvoor de DCMR bevoegd is, werkt de DCMR mee aan het vinden van een oplossing voor dit complexe vraagstuk.

3 Financieel kader

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt weergegeven binnen welk financieel kader de beleidsinzet uit het vorige hoofdstuk wordt uitgevoerd.

3.2 Financieel kader

In onderstaande tabel 1 wordt inzicht gegeven in de meerjarige financiële kaders van de participanten:

Tabel 1

Meerjarenraming	Kader 2021	Kader 2022	Kader 2023	Kader 2024
Gemeente Albrandswaard	€ 352.297	€ 352.297	€ 352.297	€ 352.297
Gemeente Barendrecht	€ 600.359	€ 600.359	€ 600.359	€ 600.359
Gemeente Brielle	€ 545.226	€ 545.226	€ 545.226	€ 545.226
Gemeente Capelle a/d IJssel	€ 528.173	€ 528.173	€ 528.173	€ 528.173
Gemeente Goeree-Overflakkee	€ 1.445.149	€ 1.445.149	€ 1.445.149	€ 1.445.149
Gemeente Hellevoetsluis	€ 539.764	€ 539.764	€ 539.764	€ 539.764
Gemeente Krimpen a/d IJssel	€ 507.111	€ 507.111	€ 507.111	€ 507.111
Gemeente Lansingerland	€ 1.529.062	€ 1.529.062	€ 1.529.062	€ 1.529.062
Gemeente Maassluis	€ 427.333	€ 427.333	€ 427.333	€ 427.333
Gemeente Nissewaard	€ 1.032.569	€ 1.032.569	€ 1.032.569	€ 1.032.569
Gemeente Ridderkerk	€ 903.837	€ 903.837	€ 903.837	€ 903.837
Gemeente Schiedam	€ 1.312.750	€ 1.312.750	€ 1.312.750	€ 1.312.750
Gemeente Vlaardingen	€ 1.719.515	€ 1.719.515	€ 1.719.515	€ 1.719.515
Gemeente Westvoorne	€ 490.122	€ 490.122	€ 490.122	€ 490.122
Gemeente Rotterdam	€ 17.988.167	€ 17.988.167	€ 17.988.167	€ 17.988.167
Provincie Zuid-Holland	€ 28.548.831	€ 28.548.831	€ 28.548.831	€ 28.548.831
Provincie Zeeland	€ 3.166.640	€ 3.166.640	€ 3.166.640	€ 3.166.640
Projecten	€ 9.000.000	€ 9.000.000	€ 9.000.000	€ 9.000.000
Totaal participanten	€ 70.636.904	€ 70.636.904	€ 70.636.904	€ 70.636.904

3.3 Uitgangspunten

Bovenstaand financieel overzicht is gebaseerd op de volgende uitgangspunten en aannames:

- I. Voor het structurele financiële kader van de gemeenten wordt rekening gehouden met een indexering¹ van + 1,4 % op de werkplanbijdragen overeenkomstig de concept indexeringsbrief voor gemeenschappelijke regelingen. Deze indexering wordt door de deelnemende gemeenten vastgesteld op basis van de voorstellen van de Financiële Werkgroep Sturing Gemeenschappelijke Regelingen. In de methodiek van deze werkgroep worden de indices uit de septembercirculaire van het Gemeentefonds als uitgangspunt gehanteerd, en wordt achteraf gecorrigeerd indien verschillen optraden tussen de eerder gebruikte indices en de

¹ Het college van B&W van de gemeente Albrandswaard heeft aangegeven niet in te stemmen met de indexering en verzoekt om voor het budget van het begrotingsjaar 2021 de nullijn aan te houden.

- werkelijk gerealiseerde percentages. In 2020 komt er een onderzoek naar de berekeningswijze. Omdat dit enige tijd en afstemming vergt wordt voor de begroting 2021 nog de gebruikelijke methode gehanteerd.
- II. Bij de bepaling van het financieel kader van de provincie wordt rekening gehouden met de uitgangspunten uit de provinciale kaderbrief 2021. In deze brief heeft de provincie aangegeven het kader voor de loonkosten aan te passen op basis van de loonvoetontwikkeling sector overheid en het kader voor de materiële kosten te indexeren aan de hand van de nationale consumentenindex (CPI). De loonvoetsector overheid is 2,9% voor 2021. De verwachte CPI voor 2020 is 1,9% Het gewogen gemiddelde² van deze twee indices is 2,66%. Deze 2,66% is de indexering voor het urendeel van het werkplan PZH. Het materiële deel van het werkplan wordt geïndexeerd met 1,9%. Het structureel kader van de provincie wordt hierdoor met een gewogen gemiddelde van 2,4% geïndexeerd.
  - III. De voornoemde indexeringen worden toegepast over de structurele componenten van de gewijzigde begroting 2020 van de participanten. Incidenteel toegekende budgetten en eventuele financieringen vanuit voorschotten worden hierin niet meegenomen.
  - IV. De financiering van de uitvoering van de provinciale VTH-taken wordt mede bepaald op basis van de kostprijsystematiek die in samenwerking tussen de provincie Zuid-Holland en Zuid-Hollandse omgevingsdiensten is ontwikkeld. Prognose en monitoring van het werkpakket en (gewenste) wijzigingen daarin - bijvoorbeeld ten aanzien van het bedrijvenbestand of uitvoeringsniveau - zullen op outputgerichte wijze worden beschreven en onderbouwd.
  - V. In de gemeentelijke financiële kaders is rekening gehouden met de aanvullende bijdrage voor het realiseren van een robuuste meldkamer, conform de door het AB vastgestelde business case 'ontwikkeling meldkamer' op 12 december 2018. Met betrekking tot deze aanvullende bijdrage is afgesproken dat deze gefaseerd plaats vindt in de periode 2020 – 2022 (per jaar een derde van de aanvullende bijdrage erbij).
  - VI. Voor de gemeenten die de toezichtstaken op asbest(verwijdering) naar de DCMR hebben overgeheveld, is in de kaders rekening gehouden met de financiële consequenties van de overheveling. Bij gemeentes waar de overheveling van deze taak nog niet heeft plaats gevonden, te weten Rotterdam en Goeree-Overflakkee, zitten de financiële consequenties daarom niet in het financieel kader.
  - VII. De DCMR gebruikt bij de gemeenten de basisbudgetsystematiek naar aanleiding van het vastgestelde nieuwe Uitvoeringsbeleidsplan VTH. Het effect van de – voor de werkplannen 2020 voor het eerst gebruikte - systematiek kan per gemeente verschillen, dit wordt dan ook per gemeente afgestemd in het kader van de werkplanvoorbereiding; De financiële consequenties van deze ontwikkelingen zijn alleen dan meegenomen in de begroting, wanneer de financiële kaders zijn aangepast met betrekking tot de systematiek.
  - VIII. In de begroting 2021 wordt als uitgangspunt genomen dat de Omgevingswet binnen de financiële kaders wordt ingepast. De wijzigingen als gevolg van de Omgevingswet hebben o.a. betrekking op de Bodemtaken (overdracht naar gemeente als bevoegd gezag). Op landelijk niveau worden de financiële consequenties hiervan tussen het rijk, IPO en VNG besproken. Gedurende 2021 zal de DCMR de impact van de Omgevingswet op de taakuitvoering monitoren.
  - IX. De invoering van de omgevingswet heeft een verschuiving van taken c.q. budget tot gevolg van Provincie naar Gemeenten. De omvang hiervan wordt nog onderzocht en is vooralsnog niet meegenomen in de financiële kaders van de participanten.
  - X. Binnen de begroting van de DCMR is een zo efficiënt mogelijk ingerichte bedrijfsvoering een continu aandachtspunt. Dit komt o.a. tot uitdrukking in het aandeel van de kosten van het programma bedrijfsvoering op de totale begroting. Daar waar mogelijk zullen specifieke kostenbesparingen en efficiencyverbeteringen in de begroting worden benoemd.
  - XI. De DCMR voorziet voortdurende noodzaak tot het uitvoeren van projecten om de bedrijfsvoering up-to-date te houden. In het AB van december 2019 is besloten vanaf 2021 € 1 mln. in te passen in de exploitatiebegroting. Technisch is dit in deze begroting verwerkt door jaarlijks dit bedrag aan de bestemmingsreserves te doteren. Hoofdzakelijk omdat projecten vaak over jaargrenzen heen lopen en zo verkeerde sturing op uitgeven geld binnen jaarschijven wordt voorkomen. Op basis van actueel inzicht wordt jaarlijks een onttrekking

² Het gewogen gemiddelde voor het urendeel van het werkplan PZH wordt als volgt bepaald: de begroting 2020 van de DCMR bestaat voor 76,2% uit personele kosten en 23,8% materiële kosten. De 2,9% loonvoetontwikkeling wordt vervolgens met 0,762 vermenigvuldigd en de 1,9% CPI met 0,238.

begroot. Omdat het gaat over projecten, die de modernisering van de bedrijfsvoering als doel hebben, en niet over inhoudelijke innovatie/andere taken zal de onttrekking als totaalbedrag worden opgenomen in de begroting. Uiteraard wordt de begrote en gerealiseerde onttrekking wel toegelicht.

- XII. De bijdragen voor de overige dienstbrede projecten (I2, Ranomos, SKP, WeNose, Crisisbeheer en MOI) worden geïndexeerd met de verwachte tariefontwikkeling voor 2021.
- XIII. De omvang van de externe projectenportefeuille (additionele projecten) wordt geraamd op het verwachte niveau van 2020. Dit is inclusief de bijdrage van de provincie Zeeland voor de BRZO taken Zeeland.
- XIV. De indeling van de begroting in programma bedrijven en gebieden vervalt. In plaats van de splitsing bedrijven gebieden komt er 1 programma Milieubeheer naast het verplichte programma Bedrijfsvoering. In de werkplannen blijft de bestaande clusterindeling in stand.
- XV. De in het AB vastgestelde systematiek voor bepaling van de uurtarieven van de GR/DCMR vormt de basis voor de financiële vertaling van uren naar geld. Een eventuele wijziging in uurtarieven 2021 kan in de werkplannen 2021 tot verschuivingen binnen het programma leiden. Conform de bestuurlijke P&C-kalender zal in het DB van 27 mei 2020 de tariefstelling worden gesproken, rekening houdend met de kostenontwikkeling die voor 2021 wordt voorzien.
- XVI. De bijdragen van participanten in de meerjarenraming zijn vanwege onzekere vooruitzichten bij de overheid en overeenkomstig voorgaande jaren geïndexeerd met een percentage van 0%.
- XVII. De begroting is meerjarig in evenwicht waarbij expliciet via de meerjarige VenW inzicht wordt gegeven (meerjarig) in de dotaties en onttrekkingen via de beschikbare bestemmingsreserves.
- XVIII. De begroting is opgezet conform de vigerende financiële regelgeving (BBV). Dit betekent concreet:
- Er is een landelijk vastgestelde uniforme set van taakvelden. Voor de DCMR is alleen het taakveld 'milieubeheer' relevant;
  - De door de participanten gezamenlijk vastgestelde prestatie-indicatoren worden opgenomen in het programma Milieubeheer;
  - De kosten van de overhead worden apart geraamd in een apart programma Bedrijfsvoering;
  - Een raming van de Vennootschapsbelasting (VPB) wordt opgenomen in het programma Bedrijfsvoering;
  - Er wordt een investeringsplan opgenomen;
  - Er wordt een raming van de algemene dekkingsmiddelen opgenomen;
  - Er wordt een raming van de post onvoorzien opgenomen;
  - Er wordt een meerjaren balans en V&W opgenomen;
  - Van de vijf landelijk vastgestelde financiële indicatoren zijn er voor de DCMR slechts drie relevant. Deze worden opgenomen en toegelicht in de paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen;
  - De belangrijkste risico's voor de DCMR zullen in de paragraaf Risicomanagement en weerstandsvermogen worden benoemd. Dit betreft zowel de belangrijkste financiële risico's als de belangrijkste kwalitatieve risico's. Voor de financiële risico's wordt de relatie gelegd met het weerstandsvermogen, conform de uitgangspunten van de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen.

4 Programma Milieubeheer

4.1 Inleiding

De DCMR geeft uitvoering aan haar werkzaamheden in een samenhangend programma Milieubeheer, waarin al haar primaire VTH- en advieswerkzaamheden zijn ondergebracht. In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke werkzaamheden in 2021 binnen het programma Milieubeheer centraal staan. Dit aan de hand van beantwoording van drie vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag dat kosten?

4.2 Wat willen we bereiken?

In hoofdstuk 2 is beschreven wat de DCMR wil bereiken. De exacte uitwerking daarvan in 2021 wordt, binnen de kaders van de werkplannen, vertaald in een uitvoeringsprogramma volgens de hoofdlijnen die in de volgende paragraaf worden beschreven.

4.3 Wat gaan we daarvoor doen?

De DCMR werkt langs drie sporen aan de in het beleidskader beschreven doelen.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Dit zijn reguleren, inspecteren en handhaven op basis van wetgeving zoals de Wabo, het Activiteitenbesluit, Bodemwet- en regelgeving, Luchtvaartwet- en regelgeving, de Provinciale milieuverordening en de Ontgrondingenwet.

Toetsing van en/of advisering voor ruimtelijke plannen en beleidsontwikkeling

Dit betreft de bevoegd gezag taken voor de Milieu-effectrapportage, de advisering op de MER, en de advisering op en toetsing van ruimtelijke plannen, waaronder Omgevingsplannen. De DCMR ondersteunt op verzoek bij het ontwikkelen van leefomgevingsbeleid van participanten.

Databeheer, meten en monitoring

Door het verzamelen van data, het monitoren van trends, en het ontwikkelen van een transparante informatievoorziening wordt de kwaliteit van de leefomgeving in kaart gebracht. De informatie vormt de basis zijn voor planontwikkeling, interventies of nieuw beleid. Daarnaast is deze informatievoorziening de basis voor vergunningverlening en het toezicht, en voor de ruimtelijke advisering

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet zullen de drie sporen van de DCMR in toenemende mate met elkaar vervlochten raken. Ruimtelijke plannen worden ondersteund door specifieke normering, maatwerkvoorschriften en gebiedsgerichte toezichtarrangementen. Monitoring geeft inzicht in de gebiedskwaliteit, en op basis daarvan kunnen specifieke interventies – mogelijk met een vth karakter – wenselijk zijn. En vergunningaanvragen moeten uiteraard worden getoetst aan het Omgevingsplan. Hoe deze vervlechting in de komende jaren vorm zal krijgen is thans niet volledig te overzien. Verwacht mag worden dat onder invloed van de Omgevingswet het instrumentarium steeds meer in samenhang en gebiedsgericht zal worden ingezet.

In de volgende paragrafen worden de sporen nader toegelicht.

4.3.1 Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

De doelen uit het beleidskader worden binnen het programma bedrijven gerealiseerd op de wijze zoals afgesproken in het VTH UitvoeringsPlan. Enkele afspraken daaruit zijn:

- Toezicht wordt informatie- en risicogestuurd uitgevoerd.
- Instrumentarium voor het toezicht wordt effect gericht ingezet, waar mogelijk wordt gebruikt gemaakt van gedragswetenschappelijke inzichten.
- Op bedrijven worden onverkort intensief toezicht gehouden op de uitvoering van veiligheidssystemen, de technische installaties en op veiligheidscultuur.
- De sanctiestrategie wordt consequent toegepast.
- Eigen verantwoordelijkheid van bedrijven, branches en ketens op het gebied van milieu en veiligheid wordt versterkt.
- Kwaliteit van uitvoering door samenwerking tussen inspectiediensten en omgevingsdiensten wordt versterkt.
- Transparantie over resultaten van inspecties en opgelegde sancties

Uitvoering VTH taken op hoog niveau

Om het hoge niveau van uitvoering zoals bedoeld in het VTH Uitvoeringsplan te kunnen realiseren wordt ingezet op twee sporen: het beheren en ontwikkelen van kennis enerzijds en het programmatisch organiseren van de VTH-taken anderzijds.

Kwalitatief hoogwaardige kennis is de basis en het vertrekpunt voor een goede uitvoering. De DCMR zorgt dat milieukennis op peil blijft en verder wordt ontwikkeld. In dat kader zijn het effectieve gebruik en uitbreiden van het bestaande kennisnetwerk en een adequate samenwerking met andere regionale en landelijke overheden van belang. Om de kwaliteit van uitvoerbaarheid van nieuwe wet- en regelgeving te toetsen en te borgen denkt de DCMR mee vanuit de uitvoeringspraktijk door inbreng in (landelijke en internationale) kennisinfrastructuurprojecten, waaronder die van Zuid-Holland, Omgevingsdienst NL en Impel. De DCMR participeert in de benchmarks die door OD.nl worden uitgevoerd.

De VTH-werkzaamheden worden op programmatische wijze meerjarig gepland door middel van het MJP VTH, dat is gericht op het behalen van doelstellingen binnen de milieuthema's. In 2020 wordt het MJP op basis van de ervaringen van de afgelopen vier jaar en de actuele beleidsprioriteiten van participanten, herijkt. De uitvoeringsprogramma's die op nationaal niveau worden geformuleerd, zullen hier een leidraad bij zijn, naast de kaders die de BRZO samenwerking aanreikt en het beleid van de participanten. Het herijkte MJP vormt het programmatisch kader voor de VTH werkzaamheden in 2021.

Binnen de inspectiecyclus komt de programmatische werkwijze tot uiting door middel van meerjarige uitvoeringsplannen per branche. Binnen reguleren komt de programmatische werkwijze tot uiting door het ontwikkelen van branchevisies waarin aangegeven is aan welke eisen bedrijven op de langere termijn moeten voldoen. Deze eisen worden door vertaald naar vergunningen. Daarnaast wordt jaarlijks een actualisatieprogramma vergunningen opgesteld.

Meldkamer

Behalve voor het afhandelen van het jaarlijks nog steeds groeiende aantal klachten wordt de meldkamer in toenemende mate ingezet voor het monitoren van andere omgevingsignalen, zoals die van e-noses of van geluidsmonitoren. Deze ontwikkeling van "toezicht op afstand" zal in 2021 worden doorgezet, en bijdragen aan de vernieuwing van het inspectie instrumentarium. Het budget voor de meldkamer is hiertoe in 2021 verruimd. Uitbreiding van het sensornetwerk voor geluid in horecagebieden, zodat klachten en voorvallen voorkomen worden, en het slimmer inzetten van real-time geluidsmonitoring bij evenementen maken onderdeel van deze aanpak.

Informatie en data-analyse voor toezicht

Onverminderd zal worden ingezet op verbetering van de informatiepositie van de DCMR. Bedrijfs- en installatieoverzichten vormen de basis van onze werkzaamheden en dienen op orde te zijn.

Om efficiënt en effectief toezicht te kunnen houden moeten mensen en middelen op de juiste plekken en momenten worden ingezet, zoals daar waar een hoog risico op incidenten en overtredingen is. De groeiende hoeveelheid data (gestructureerde informatie) is zo groot dat alleen observaties geen recht doen aan de mogelijkheden. Om de toezichtcapaciteit optimaal in te zetten zullen methoden die kennis en inzicht geven in deze data ('data science') steeds vaker worden ingezet. Ook specifieke bedrijfsonderzoeken vergen steeds meer kennis van data. DCMR zet in 2021 inspecteurs in met een specialisatie in data-onderzoek in het toezichtproces.

Regulering en de Omgevingswet

De wettelijke behandelzeiten van vergunningaanvragen zijn met het inwerking treden van de Omgevingswet aanzienlijk korter dan in voorafgaande jaren. Daarom zal de DCMR zijn regulerende taken met een veel scherpere verantwoordelijkheidsverdeling tussen initiatiefnemer en bevoegd gezag uitvoeren. Een aanvraag voor een vergunning wordt buiten behandeling gesteld als deze niet aan de –vastgestelde en gecommuniceerde- indieningsvereisten voldoet. In de Omgevingswet gelden nieuwe vereisten (zoals bv financiële zekerheidsstelling) die van invloed zijn op de actualisaties van vergunningen.

Zoals ook in paragraaf 2.2. beschreven zal In 2021, als onderdeel van het in 2018 ingezette programma AADV een volgende stap worden gezet op weg naar de Altijd Actuele Digitale Vergunning voor de BRZO en Rie4 bedrijven.

Uniforme aanpak voor Brzo bedrijven

De DCRM is als BRZO-OD, verantwoordelijk voor de VTH taken van alle BRZO en RIE-4 bedrijven in Zuid Holland en Zeeland. Met ingang van 2020 betreft dit in beide Provincies ook de hieraan verbonden BRIKS taken. Op nationaal niveau is het streven om de zes Brzo omgevingsdiensten en inspectiepartners als één overheid richting bedrijfsleven te laten acteren.

Vanuit Brzo+ en de gecoördineerde zes Brzo omgevingsdiensten wordt regie gevoerd op de uitvoering van VTH-taken bij Brzo-bedrijven en worden ontwikkeltrajecten geïnitieerd om de kwaliteit van de uitvoering te verbeteren. De nadruk ligt op initiatieven om uniformiteit en 'level playing field' op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving te creëren. De DCMR coördineert de uitvoering van een deelprogramma dat gericht is op een gecoördineerde uitvoering en monitoring van VTH-taken bij BRZO en RIE4 bedrijven.

Tussen I&W, VNG en IPO zijn afspraken gemaakt over een structurele vorm van financiering van de omgevingsveiligheid voor de komende jaren. Aan de hand van een meer jaren programma 2021-2024 worden afspraken gemaakt over de ontwikkelingen die de komende jaren moet worden opgepakt en de daarbij behorende financiering.

Transparante en zichtbaarheid overheid

De DCMR informeert burgers over de staat van veiligheid en milieu van bedrijven in de directe leefomgeving door resultaten van relevante inspecties, handhavingsbesluiten en CIN meldingen in begrijpelijke taal, digitaal, openbaar te maken.

Heldere communicatie over toezicht en handhavingsacties versterkt het effect van het toezicht en vergroot het draagvlak onder burgers. De DCMR zet hier in 2021 versterkt op in.

4.3.2 Toetsing van en/of advisering voor ruimtelijke plannen en beleidsontwikkeling

Bij de advisering ten behoeve van ruimtelijke planvorming is het de uitdaging om duurzame ontwikkeling te realiseren en de leefomgevingskwaliteit te verbeteren in een gezonde balans

tussen milieu, economie en ruimte. De aanpak is voornamelijk gebiedsgericht en heeft betrekking op met de participant afgesproken werkzaamheden zoals ruimtelijke planvorming of een aanpak op een specifiek milieuthema.

Integrale benadering bij ruimtelijke ontwikkeling

De DCMR is een belangrijke partner in ruimtelijke planprocessen van de participanten. Deze (advies)rol wordt uitgevoerd door vooraf voor een concreet plan relevante kaders aan te geven, tussentijds bij planvorming te adviseren en de uitgewerkte plannen voorafgaand aan de besluitvorming te toetsen op basis van die kaders. De eisen die voortvloeien uit wet- en regelgeving, het beleid en de ambities van de betrokken participanten op het gebied van milieu, veiligheid en duurzaamheid zijn daarbij leidend.

Behalve de transitie naar een circulaire en klimaat neutrale economie, is in het Rijnmondgebied een belangrijke uitdaging om de in het gebied gewenste extra woningen, nieuwe bedrijvigheid en bijvoorbeeld windturbines in te passen met behoud van of zelfs verbetering van de leefomgevingskwaliteit.

Aan de voorkant

In 2021 wordt ingezet op verbetering van de leefomgevingskwaliteit in het Rijnmondgebied door zoveel mogelijk integraal te adviseren in het kader van de Omgevingswet. Dat betekent onder meer dat met participanten gezocht moet worden naar nieuwe samenwerkingsvormen. Die samenwerking moet *aan de voorkant* van de planvorming borgen dat met de voorwaarden die in het Omgevingsplan worden opgenomen de leefomgevingskwaliteit het beoogde niveau heeft, en dat in het verlengde daarvan de instrumenten vergunningverlening, toezicht en handhaving effectief kunnen bijdragen aan de beoogde leefomgevingskwaliteit.

Milieu Effect Rapportage

Voor het beoordelen van de hiervoor beoogde leefomgevingskwaliteit kan de milieueffectrapportage (mer) worden ingezet. Het doel van de milieueffectrapportage is het milieubelang volwaardig mee te laten wegen bij de vaststelling van plannen en besluiten. De milieueffectrapportage is verplicht bij de voorbereiding van bepaalde plannen en programma's en bij de voorbereiding van besluiten over publieke en private projecten die aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben. Het bevoegd gezag betreft de milieueffecten bij haar afwegingen. Zo krijgt het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming over projecten en plannen met mogelijk aanzienlijke effecten voor het milieu.

Bruidschat

Als zogenaamde *bruidschat* zal de Rijksoverheid bij het van kracht worden van de Omgevingswet voor een aantal milieuthema's de regelgeving en normering min of meer één op één overdragen aan het gemeentelijke bevoegd gezag. Dan is het aan de gemeenten of en in welk tempo men deze regelgeving, waarin met eigen beleidsruimte krijgt, wil aanpassen. De DCMR vindt het belangrijk hierover met gemeenten in gesprek te komen, onder meer vanuit de optiek van uitvoerbaarheid van de regelgeving

Bodem en ondergrond

In 2021 zullen de gemeenten bevoegd gezag zijn voor de grond en zullen op basis van hun maatschappelijke opgave vorm geven aan hun bodembeleid. De DCMR zal gemeenten ondersteunen bij de opstelling en uitvoering van dit beleid en de ontwikkeling van het omgevingsplan tot 2029. De afspraken die in 2020 op nationaal niveau zullen worden gemaakt over de voortzetting van het Convenant Bodem en Ondergrond en de implementatie daarvan, zijn daarbij een belangrijke leidraad. Belangrijk bij de ondersteuning van gemeentelijke participanten zijn het project Bodembeheer van de Toekomst en de handreiking Uitvoering van bodemtaken die voor gemeenten is opgesteld.

Grond- en hemelwater

In 2021 zal de DCMR de Provincie als bevoegd gezag over het grondwater en de locaties die onder het Overgangsrecht vallen, in de taakuitvoering ondersteunen.

De gebiedsgerichte aanpak van het grondwater in het Rotterdamse havengebied zal in 2021 verder vorm worden gegeven door verdere uitrol van de GGA over het havengebied. De DCMR is door B&W van Rotterdam aangewezen als gebiedscoördinator en faciliteert het Bodemloket GGA.

Gemeenten en waterschappen hebben diverse regelingen die ontkoppelen van hemelwater mogelijk kunnen maken. De DCMR actualiseert de data over rioleringen en de ligging van bedrijfsterreinen, die hierbij een belangrijk hulpmiddel zijn. Het ontkoppelen van hemelwater sluit aan bij de integrale benadering bij ruimtelijk ontwikkelingen.

Omgevingsveiligheid

Met het van kracht worden van de Omgevingswet zal het thema externe veiligheid opgaan in het bredere concept omgevingsveiligheid. De DCMR onderzoekt welke mogelijkheden dit concept biedt en in hoeverre bestaand beleid nieuw vorm gegeven moet worden. Om in de omgeving effecten van incidenten met gevaarlijke stoffen te beperken kunnen vanaf 2021 onder de omgevingswet maatregelen worden voorgesteld. We onderzoeken welke maatregelen dat zijn en hoe we de maatregelen in de toekomst kunnen borgen.

Programma Actualisatie Geluidsmanagement Haven Industrieel Complex

In 2018 is in samenwerking met de provincie Zuid-Holland, gemeente Rotterdam en het Havenbedrijf Rotterdam gestart met een tweejarig programma tot actualisering van het geluidmanagementsysteem voor industrielawaai in de Rotterdamse Haven. Daarbij wordt vast geanticipeerd op de systematiek van de Omgevingswet die in 2021 van kracht wordt. Ofschoon het project pas in 2020 zal worden afgerond met een Impactanalyse die de mogelijke consequenties volledig in beeld brengt, is duidelijk dat het project gevolgen heeft voor het werk van de DCMR. Daarbij gaat het onder mee over de invoer en monitoring van meldingsplichtige bedrijven in de geluidsbeheersystemen, het meenemen in de vergunningverlening van het geluid van afgemeerde schepen (Huisman-arrest), het toezicht op afschermdende bebouwing en de bouw en beheer van een vieweer.

4.3.3 Databeheer, meten en monitoring

Databeheer

We werken aan data die beschikbaar, bruikbaar en bestendig toegankelijk zijn. We ontwikkelen en implementeren passende ICT infrastructuur. We zorgen voor heldere uitgangspunten van datakwaliteit en het juiste beheer en goede ontsluiting van de data. Om data die betrekking hebben op de omgevingskwaliteit in het Rijnmond gebied zowel intern als extern beschikbaar te hebben en te maken geven we samen met de participanten uitvoering aan het meerjarenprogramma regionale omgevingsinformatie.

Citizen Science

De DCMR investeert in het betrekken van het publiek bij het vast stellen van de omgevingskwaliteit. Dit wordt mogelijk doordat goedkope sensoren en meetapparatuur beschikbaar komt. In zogenaamde citizen science pilots zal, in eerste instantie op geluid- en luchtgebied, ervaring worden opgedaan met het samen met burgers uitvoeren van milieumetingen

Meetprogramma Luchtkwaliteit informatie

Het huidige meetprogramma beslaat de periode 2016-2020. In 2021 wordt een nieuw vijfjarenprogramma overeengekomen met de opdrachtgevers (check, wie zijn dit). Daarbij zijn het Schone Lucht Akkoord (SLA) dat januari 2020 ondertekend is en de toegenomen aandacht voor ZZS in de regio belangrijk. In het SLA is veel aandacht voor primair fijnstof, o.a. van houtstook. De toch al geplande modernisering van de roetmonitoren wordt hierop afgestemd. Nieuwe technologische ontwikkelingen (sensoren, satellietinformatie) worden gevolgd en krijgen, waar van toepassing, in het nieuwe meetprogramma een plek.

4.4 Kritische proces indicatoren

Voor het VTH instrumentarium zijn met participanten de kritische proces indicatoren afgesproken, zoals opgenomen in onderstaande tabel. Over deze indicatoren zal gerapporteerd worden in het jaarverslag 2020.

	Omschrijving	Indicator	Doel	Streefwaarden
1	Op tijd verlenen van vergunningen reguliere procedures	% afgeronde besluiten binnen wettelijke termijn	Voorkomen dat vergunningen van rechtswege worden verleend (Lex Silencio Positivo)	100 %
2	Op tijd verlenen van vergunningen uitgebreide procedures	% afgeronde besluiten binnen wettelijke / afgesproken termijn	Op tijd eisen en maatregelen vastleggen tbv adequaat toezicht	85 %
3	Uitvoeren actualisatieprogramma	% vergunningen geactualiseerd conform programma	Het vergunningenbestand actueel houden	100 %
4	Uitvoeren inspectieprogramma	% uitgevoerde controles conform de jaarlijks bijgestelde planning voor de branches	Programmatisch (preventief) toezicht risicogericht uitgevoerd, gericht op verbeteren naleefgedrag en beperken ernstige milieu-overtredingen	100 %
5	Opvolgen sanctiematrix	% uitgevoerde acties conform de sanctiematrix	Voortvarende aanpak van de handhaving	100 %
6	Tijdige handhaving	% uitgevoerd opgelegde handhavingssacties is tijdig uitgevoerd	Voortvarende aanpak van de handhaving	80%

4.5 Wat mag het kosten?

De financiële omvang van het programma Milieubeheer is bepaald aan de hand van de jaarrekening 2019, de vastgestelde werkplannen 2020 (gewijzigde begroting) en het financieel kader 2021. Het programma Milieubeheer wordt enerzijds ingevuld vanuit de werkplannen en werkplanprojecten van de participanten en anderzijds door additionele projecten, die door participanten en niet-participanten worden gefinancierd.

Tabel 2

Programma Milieubeheer (x € 1.000)	Begroting 2021	Primaire Begroting 2020	1e wijziging Begroting 2020	Realisatie 2019
Taakveld: milieubeheer				
- Baten	€ 48.595	€ 46.717	€ 48.917	€ 46.394
- Lasten	€ 48.595	€ 46.717	€ 48.917	€ 46.664
Resultaat programma Milieubeheer	€ -	€ -	€ -	-€ 271

De begroting 2021 is een indicatie voor de omvang van het programma. Tijdens de werkplanbesprekingen worden concrete afspraken gemaakt over de invulling en financiële omvang.

De stijging van de totale begroting 2021 ten opzichte van de gewijzigde begroting 2020 heeft te maken met de indexering van het financieel kader door de gemeenten en provincie en daarnaast met de aanvullende bijdrage voor het realiseren van een robuuste meldkamer, conform de door het AB vastgestelde business case 'ontwikkeling meldkamer' op 12 december 2018. Met betrekking tot deze aanvullende bijdrage is afgesproken dat deze gefaseerd plaats vindt in de periode 2020 – 2022 (per jaar een derde van de aanvullende bijdrage erbij).

De lagere realisatie van de directe kosten op het programma Milieubeheer is het gevolg van de hogere kosten overhead dan begroot in de gewijzigde begroting 2020³ (zie hoofdstuk 5).

---

³ Door de integrale kostprijsystematiek van de DCMR zijn de kosten overhead verdisconteerd in de uurtarieven. Om de kosten overhead apart inzichtelijk te kunnen maken binnen het programma Bedrijfsvoering zijn deze kosten uit de bruto totale lasten voor de inhoudelijke programma's Bedrijven en Gebieden gehaald. Bij een relatief groter aandeel van de overhead in de totale kostprijs, betekent dit, bij gelijkmatige inzet, lagere directe lasten voor het betreffende programma's.

5 Programma Bedrijfsvoering

5.1 Inleiding

In het programma Bedrijfsvoering zijn onder andere de kosten van de overhead opgenomen. Het BBV heeft overhead als volgt gedefinieerd: "het geheel aan taken en activiteiten gericht op de ondersteuning van medewerkers in het primaire proces". Meer gespecificeerd betreft het:

- De loonkosten van sturingsfuncties en ondersteuningsfuncties, voor zover ze een indirect karakter hebben.
- ICT kosten.
- Huisvestingskosten.
- Kosten ten behoeve van uitbestede taken bedrijfsvoering

Naast de kosten van de overhead zijn in dit programma ook de (verwachte) omvang van de af te dragen vennootschapsbelasting (VPB), het saldo van de financieringsfunctie, de overige dekkingsmiddelen, de post onvoorzien en de kosten die gedekt worden door onttrekkingen uit de bestemmingsreserves opgenomen. De overige dekkingsmiddelen betreffen inkomsten die niet direct gerelateerd zijn aan een inhoudelijk programma en waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald.

Rechtmatigheidsverklaring

Vanaf 2021 dient het Algemeen Bestuur van de DCMR een rechtmatigheidsverantwoording afgeven in de jaarstukken. De DCMR moet kunnen aantonen dat zij rechtmatig heeft gehandeld, d.w.z. financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties van alle transacties. De Verbijzonderde Interne Controlefunctie die in 2020 is vormgegeven, ondersteunt de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording door het uitvoeren van interne controles.

5.2 Baten en lasten

In onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt wat de voor 2021 geraamde lasten en baten zijn voor het programma Bedrijfsvoering. De kosten van de overhead maken, conform het vernieuwde BBV, onderdeel uit van het taakveld ondersteuning organisatie. Ter vergelijking is de zowel de primaire als de gewijzigde begroting 2020 en de realisatie 2019 opgenomen.

Tabel 3:

Programma Bedrijfsvoering (x € 1.000)	Begroting 2021	Primaire Begroting 2020	1e wijziging Begroting 2020	Realisatie 2019
Taakveld: ondersteuning organisatie				
- Baten	€ 22.042	€ 21.508	€ 21.508	€ 19.859
- Lasten	€ 22.221	€ 21.767	€ 21.745	€ 21.075
- Onttrekkingen en dotaties bestemmingsreserves	€ 50	€ 160	€ 160	€ 2.582
- Post onvoorzien	€ -	€ -	€ -	€ 27
- Saldo financieringsfunctie	€ -	€ -	€ -	€
- Overige dekkingsmiddelen	€ 130	€ 100	€ 77	€ 323
- Vennootschapsbelasting	€ 1	€ 1	€ -	pm
Resultaat programma Bedrijfsvoering	€ -	€ -	€ -0	€ 1.717

5.3 Toelichting

Een belangrijke grondslag voor het ramen van de overhead is de vastgestelde formatie voor sturings- en ondersteuningsfuncties door de DCMR. Deze formatie is financieel vertaald op basis van de funktiekosten voor betreffende functies. Alleen het deel van de funktiekosten, dat niet declarabel is, wordt tot de overhead gerekend.

In de begroting is de definitie voor overhead uit het BBV gevolgd. Dit heeft als consequentie dat een aantal kostenposten, dat in ruimere definities ook als overhead gezien kunnen worden, hierin niet zijn verdisconteerd. Voorbeelden hiervan zijn: overige personeelskosten, opleidingen, leasekosten, documentatie en communicatie, dienstkleding en abonnementen.

Door de integrale kostprijsbenadering die de DCMR hanteert, is het uitgangspunt dat de kosten van de overhead verdisconteerd zijn in zijn tariefstelling. Door middel van het realiseren van directe, declarabele uren in de primaire processen worden baten gerealiseerd waarmee naast de kosten primair proces ook de kosten van de overhead worden gedekt.

Alle baten van de DCMR zijn direct gerelateerd aan het inhoudelijke programma Milieubeheer en er is geen beleidsvrije ruimte voor onvoorziene uitgaven. De DCMR raamt daarom de posten onvoorzien als nihil.

De begrote kosten overhead 2021 bedragen k€ 22.042. De stijging van de kosten ten opzichte van de realisatie 2019 wordt enerzijds veroorzaakt door de prijsindexering en anderzijds door uitbreiding van het aantal ondersteuningsfuncties in 2020 en 2021 die tot de overhead gerekend worden. Ook de materiële huisvestings- en ICT lasten laten de afgelopen jaren een flinke stijging zien. De stijging van de ICT lasten heeft onder andere te maken met de transitie naar een datagedreven organisatie, alsook met de financiering van de digitalisering en informatievoorziening vanuit de exploitatie.

De DCMR heeft de ambitie om als excellente organisatie voor VTH, advies en omgevingsdata de kwaliteit en het resultaat van haar werkzaamheden te optimaliseren. De ambitie van een datagedreven, excellente DCMR-organisatie vraagt om een professionalisering van de informatiefunctie van de DCMR. De rol van informatie in de primaire processen en de bedrijfsvoering van de DCMR wordt steeds groter. Dit past bij de algemene ontwikkeling in organisaties waarbij informatie steeds meer een integraal en sturend onderdeel wordt van de werkprocessen. Binnen vele overheidsorganisaties is dit zichtbaar door een toenemende inzet op het gebied van ICT.

Met ingang van 2021 wordt digitalisering en informatievoorziening geheel gefinancierd binnen de exploitatie, conform het besluit van het algemeen bestuur in december 2019. De randvoorwaarden waarbinnen de financiering uit eigen exploitatie plaats vindt zijn; de tariefsontwikkeling loopt gelijk op met de kostenontwikkeling, scherpe sturing op de exploitatie en de mogelijkheid om binnen de VTH-uitvoering ruimte vrij te spelen voor investering in VTH-digitalisering. Qua technische verwerking wordt met een bestemmingsreserve gewerkt om fluctuaties in de behoefte en jaargrensoverschrijdende uitvoering van projecten gemakkelijker te kunnen verwerken.

Jaarlijks begroot de DCMR €1 mln als dotatie aan de bestemmingsreserve *modernisering bedrijfsvoering* (voorheen bestemmingsreserves informatievoorziening en productontwikkeling). Op basis van actueel inzicht wordt jaarlijks een onttrekking begroot en als totaal bedrag opgenomen in de begroting. Voor 2021 wordt uitgegaan van een begrote onttrekking van €1 mln. De voorziene projecten en ontwikkelingen in 2021 zijn: vervanging van het zaakstelsel, de afronding van de implementatie van Office 365, ontwikkeling van de website, de afronding van de implementatie Omgevingswet (technische aanpassingen via de bestemmingsreserve) en implementatieactiviteiten ten aanzien van datakwaliteit en digitale gegevensuitwisseling. De ontwikkeling van de Altijd Actuele Digitale Vergunning loopt door in 2021, financiering hiervan loopt echter niet via de bestemmingsreserve maar via een extern project PZH.

Door data-analyse en gebruik van ICT-mogelijkheden is het mogelijk om in de VTH-uitvoering meer risicogericht te werken en daarmee met dezelfde inzet een groter resultaat en meer kwaliteit te realiseren. Ook voor de uitvoering van adviestaken kan met een verbeterde informatiepositie de kwaliteit en snelheid van de adviesproducten worden vergroot. Daarnaast biedt de investering in datagedreven uitvoering ook efficiencymogelijkheden: de beschikbare inzet kan immers scherper worden geprioriteerd. Tot slot wordt met het verbeteren van het applicatielandschap ook ingezet op het gemakkelijk en veilig uitwisselen van gegevens met bedrijven, participanten en andere omgevingsdiensten en een transparante en betrouwbare presentatie van openbare informatie.

In navolging van de verkenning in 2020 naar een meer output- en outcomegerichte sturing en een bijpassende financieringsstructuur, zal in afstemming met het bestuur in 2021 vervolg aan dit traject worden gegeven.

6 Paragrafen

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat een aantal paragrafen, die op grond van het BBV moeten worden opgenomen. Achtereenvolgens worden in deze paragrafen de volgende onderwerpen behandeld:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen
- Risicomanagement
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Verbonden partijen

6.2 Lokale heffingen

De DCMR legt in principe geen lokale heffingen op.

6.3 Weerstandsvermogen

6.3.1 Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen geeft een beschouwing over de kwaliteit van de vermogenspositie van de DCMR op lange termijn. Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de doelrealisatie in het gedrang komt.

Het weerstandsvermogen geeft samen met het begrotingsresultaat, het verloop van de investeringen, financiering, reserves en voorzieningen en de uitkomsten van de meerjarenraming een indicatie van de financiële positie van de DCMR.

De paragraaf weerstandsvermogen bevat volgens de voorschriften vanuit het BBV tenminste:

- a. een inventarisatie van de (beschikbare) weerstandscapaciteit
- b. het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's
- c. een inventarisatie van de risico's
- d. een aantal gedefinieerde financiële indicatoren

6.3.2 Weerstandsvermogen DCMR

Weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen te kunnen bepalen is inzicht nodig in de feitelijk *aanwezige* weerstandscapaciteit ('de reserves') en in de omvang van de risico's; de *benodigde* weerstandscapaciteit. De verhouding tussen benodigde en aanwezige middelen heet de ratio van het weerstandsvermogen.

In een formule:

$$\text{(Ratio) Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit (reserves)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Met deze ratio wordt helder gemaakt in welke mate de DCMR beschikt over een financiële buffer om financiële gevolgen van risico's op te vangen. Het Algemeen Bestuur heeft een bandbreedte voor deze ratio vastgesteld van $1,0 < x < 1,4$. De aan te houden weerstandscapaciteit is dan tenminste net zo groot als de benodigde weerstandscapaciteit. In risicomanagementmodellen wordt deze bandbreedte als 'voldoende' geclassificeerd.

Weerstandscapaciteit (beschikbaar)

Voor het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit wordt meegenomen:

- De algemene reserve.
- Het vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserves. Het deel van de bestemmingsreserves dat via meerjarenplannen al bestemd is, wordt niet meegenomen.
- De post onvoorzien.

Daar waar deze buffer geen uitsluitel biedt, voorziet artikel 34 van de Gemeenschappelijke Regeling, waarin de financiële verantwoordelijkheid van de gezamenlijke participanten is vastgelegd.

De ontwikkeling van de beschikbare weerstandscapaciteit is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 4:

Ontwikkeling beschikbare weerstandscapaciteit (x € 1.000)	Stand
Stand per 1 januari 2021	€ 2.120
Mutatie Algemene reserve 2021 vanuit bestemmingsreserves 2020	€ -
Mutatie Algemene reserve 2021 vanuit bestemming resultaat 2020	€ -
Begroting post Onvoorzien	€ -
Mutatie vrij besteedbaar deel bestemmingsreserves 2021	€ -
Stand per 31 december 2021	€ 2.120

Voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit worden de risico's geïnclassificeerd conform een vastgestelde classificatiemethodiek. De risico's met een (zeer) hoge financiële impact, risicocategorie *Hoog* en *Zeër Hoog* vormen onderdeel van het benodigd weerstandsvermogen, zij worden beschouwd als risico's van materieel belang.

Er wordt daarbij uitgegaan van het netto risico, dus het resterend risico als de aanwezige beheersmaatregelen in beschouwing worden genomen. De classificatie van de kans leidt tot een wegingsfactor; een percentage van het bedrag dat wordt aangehouden in de weerstandscapaciteit.

6.4 Risicomanagement

6.4.1 Algemeen

Om de doelstellingen van de DCMR ook in de toekomst te kunnen realiseren en de gewenste kwaliteit te kunnen blijven leveren treft de DCMR maatregelen ter behoud van een goede reputatie en een duurzaam gezonde financiële situatie. Eén van deze maatregelen is de risicomanagementcyclus.

Risico's worden binnen de DCMR opgehaald in risicogesprekken van het management. Risico's zijn onzekere gebeurtenissen met oorzaken, een kans van optreden en gevolgen voor doelstellingen. Er is sprake van een menselijke, organisatorische of technische/juridische oorzaak of een ontwikkeling van buitenaf waardoor de onzekere gebeurtenis zich kan voordoen. Het voordoen van de gebeurtenis kan gevolgen hebben voor geld, tijd, kwaliteit, veiligheid of reputatie. Niet elk risico heeft een financieel gevolg.

De risicomanagementcyclus is gebaseerd op de theorie van Risicoleiderschap. Risicomanagement is niet bedoeld om alle onzekerheid over doelrealisatie weg te nemen, maar om de weerbaarheid van de organisatie te vergroten. De gekozen methodiek is praktisch toepasbaar en geïntegreerd in de reguliere managementtaken.

Volledigheid is niet het streven, doel is het identificeren en adresseren van de meest relevante en actuele risico's t.a.v. de doelrealisatie, waaronder de risico's met grote financiële impact. De DCMR hanteert conform de nota risicomanagement en weerstandsvermogen DCMR 2020-2023, een opslag van 20% op het benodigd weerstandsvermogen.

6.4.2 Inventarisatie risico's

Ten opzichte van de 4 risico's uit de begroting van 2020, zijn er andere top risico's geïdentificeerd. Dit is het gevolg van de nieuwe manier risicomanagementmethodiek per 2019, waarbij ook de bestaande risico's opnieuw zijn beoordeeld en geclassificeerd. De geïdentificeerde risico's met een financiële gevolgschade van materieel belang, risicocategorie *hoog* of *zeer hoog*, zijn voor de DCMR:

Omschrijving	Kans	Risico categorie	Financieel gevolg bedrag x €1000
Overschrijding I-projecten.	90%	Hoog	€ 338
Te lage gerealiseerde declarabiliteit.	90%	Hoog	€ 423
Afbouw van grote verlostuwmeren zonder dekking.	70%	Hoog	€ 326
Bedreiging continuïteit bedrijfsprocessen door verouderde soft- en hardware.	70%	Hoog	€ 263
Totaal benodigde weerstandscapaciteit	<i>x 1,2</i>		€ 1.620

De uitvoering van de risicomanagementcyclus kan gedurende het jaar 2020 leiden tot mutaties in de omvang of de classificatie van deze risico's. Naar verwachting zullen de risico's rond de I-projecten en de verouderde software de komende jaren afnemen. Tegelijkertijd kunnen er andere risico's geïdentificeerd worden. Omdat verwachte mutaties van de bovengenoemde risico's niet in een trendlijn te vatten zijn, is ervoor gekozen om de fluctuaties in het benodigd weerstandsvermogen niet te prognosticeren. Het benodigd weerstandsvermogen wordt om deze reden gebaseerd op de meest actuele vastgestelde stand, de stand ultimo 2019. De ratio weerstandsvermogen valt bij ongewijzigde omstandigheden binnen de afgesproken norm van $1,0 < x < 1,4$ ($k \in 2.120 / k \in 1.620 = 1,31$). De bandbreedte laat ruimte om eventuele fluctuaties vanuit de risicomanagementcyclus, op te vangen.

De geïdentificeerde risico's in een risicocategorie *hoog* of *zeer hoog* met andere dan (grote) financiële gevolgschade voor de DCMR zijn:

Omschrijving	Kans	Risico categorie	Gevolg
Beheersing dossiers waardoor er fouten ontstaan.	90%	Hoog	Tijd Veiligheid Reputatie (Financiële aansprakelijkheid: GR artikel 43)
Dreigend tekort vakspecialisten.	70%	Hoog	Tijd Kwaliteit Reputatie
Niet tijdig inspelen op veranderende wensen en maatschappelijke ontwikkelingen.	70%	Hoog	Tijd Reputatie

Ook op deze risico's worden maatregelen genomen die het risico (deels) zullen mitigeren. Of dit in 2021 leidt tot een lagere risicocategorie is nog niet te voorspellen.

6.4.3 Financiële en beleidsindicatoren

De indicatoren in onderstaande tabellen 5 en 6 zijn overeenkomstig de voorschriften van BBV berekend:

Tabel 5:

Financiële kengetallen	Jaarverslag 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Netto schuldquote	-4,2%	2,1%	0,4%
Solvabiliteitsratio	32,2%	25,5%	24,2%
Structurele exploitatieruimte	2,2%	0,0%	0,0%

Netto schuldquote:

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de DCMR ten opzichte van het eigen vermogen en geeft een indicatie van de druk van rentelast en aflossingen op de exploitatie. Ten opzichte van de begroting 2020 daalt de netto schuldquote, omdat de omvang van de uitzettingen <1 jaar en de omvang liquide middelen dusdanig zijn gestegen dat deze gezamenlijk bijna net zo hoog zijn dan de vaste en vlottende schulden. In 2019 was de omvang van de uitzettingen dusdanig hoog dat dit kengetal zelfs negatief was. De verwachting is dat deze echter de komende twee jaar zullen dalen.

Solvabiliteitsratio:

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de DCMR in staat is aan haar schulden te voldoen. De verwachting is dat de omvang van het eigen vermogen ten opzichte van 2019 zal afnemen door daling van de omvang van de bestemmingsreserves in 2020. Hierdoor daalt de solvabiliteit enigszins. Voor de jaren 2021 en verder wordt een gelijke dotatie en onttrekking begroot waardoor de solvabiliteit niet verder zal dalen. De beschikbare weerstandscapaciteit valt echter nog binnen de bandbreedte van de benodigde weerstandscapaciteit (zie 6.3.2).

Structurele exploitatieruimte:

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De verwachting voor 2021 is dat er de structurele baten en lasten in evenwicht zijn en er geen incidenteel resultaat zal zijn, waardoor ratio nul is. In het jaarverslag 2019 was de ruimte positief door het gerealiseerde exploitatieresultaat van ruim € 1,4 miljoen.

Tabel 6⁴:

Beleidsindicatoren	Jaarverslag 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Formatie (FTE per 1.000 inwoners)	0,15	0,15	0,14
Bezetting (FTE per 1.000 inwoners)	0,14	0,13	0,13
Apparaatskosten per inwoner	€ 17,01	€ 16,03	€ 16,31
Externe inhuur	18,2%	16,5%	16,2%
Overhead	29,9%	31,4%	31,1%

In bovenstaande tabel is ter informatie de ontwikkeling van de voor gemeenten en provincies verplichte beleidsindicatoren uit het taakveld bestuur en ondersteuning opgenomen. Aangezien het werkveld van de DCMR geen directe relatie heeft met de omvang van inwoneraantal van de provincie Zuid Holland hebben deze indicatoren een beperktere toegevoegde waarden dan bij gemeenten. De indicator Externe inhuur daalt naar verwachting in 2021 omdat de eigen bezetting van de DCMR wat zal groeien, waardoor minder behoefte aan (duurdere) inhuur zal ontstaan. Het overheadpercentage (t.o.v. de totale exploitatie) zal wat stijgen o.a. door de verwachte stijging van huisvestingskosten en ICT kosten (zie ook hoofdstuk 5).

⁴ Het aantal inwoners dat gehanteerd is, betreft het aantal inwoners voor de gehele provincie Zuid Holland en is gebaseerd op CBS gegevens.

6.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn duurzame productiemiddelen die de DCMR nodig heeft om de diensten en goederen te produceren die aan participanten en niet-participanten geleverd worden. Deze paragraaf moet op grond van het BBV ten minste de kapitaalgoederen wegen, riolering, groen en gebouwen bevatten.

6.6 Financiering

De financieringsparagraaf vloeit voort uit de Wet financiering decentrale overheden (Wet FI-DO). Voor de DCMR is deze regelgeving vertaald in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde treasurystatuut. Deze financieringsparagraaf is in samenhang met het treasurystatuut een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee sturen, beheersen en controleren van de treasury functie van de DCMR. De treasury functie omvat het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Aandachtspunten vanuit de treasury zijn:

- Facturering van de bijdragen van de participanten vindt vier keer per jaar plaats; de bijdragen van de participanten moeten uiterlijk halverwege het lopende kwartaal zijn ontvangen.
- De DCMR leent geen gelden uit aan derden.
- De DCMR maakt binnen de regelgeving voor decentrale overheden alleen gebruik van goed bekendstaande banken.
- Voor de financiering van tekorten op de rekening-courant wordt gebruik gemaakt van kasgeldleningen via goed bekendstaande banken.

In onderlinge samenhang worden het treasurystatuut, de financiële verordening en de controle verordening jaarlijks beoordeeld op hun actualiteit en indien nodig opnieuw vastgesteld door het algemeen bestuur. De laatste vaststelling vond plaats in het Algemeen bestuur van 6 december 2017.

6.7 Verbonden partijen

In verband met bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en mogelijk daarmee verband houdende risico's moet in de begroting en in de jaarstukken een paragraaf worden opgenomen waarin aandacht wordt besteed aan de verbonden partijen. Verbonden partijen zijn die partijen waarin de DCMR een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Dat kunnen zijn gemeenschappelijke regelingen, samenwerkingsverbanden, vennootschappen, stichtingen en verenigingen.

Een bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij door vertegenwoordiging in het bestuur van de verbonden partij, hetzij door stemrecht. Van een financieel belang is sprake als de DCMR aan de verbonden partij een bedrag beschikbaar heeft gesteld dat niet verhaalbaar is als de partij failliet gaat of als de DCMR aansprakelijk is voor een bepaald bedrag als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Bij een verbonden partij is dus sprake van een financieel en een bestuurlijk belang. Het is dus niet de bedoeling te rapporteren over alle partijen waarmee de DCMR op enigerlei wijze in bijvoorbeeld projectverband (zie het programma "Jaarverslag Projecten") verbonden is.

Hoewel de DCMR participeert in vele vormen van samenwerking op projectbasis is er in het primaire proces geen sprake van een verbonden partij.

Deel 2: Financiële begroting

7 Overzicht van Baten en Lasten

In onderstaande tabel 7 is voor de jaren 2021 – 2024 een gespecificeerd inzicht gegeven in de ontwikkeling van de baten en lasten van de DCMR.

Tabel 7

Lasten en Baten	2021	2022	2023	2024
Brutosalarissen	€ 31.690.000	€ 31.690.000	€ 31.690.000	€ 31.690.000
IKB	€ 7.090.000	€ 7.090.000	€ 7.090.000	€ 7.090.000
Sociale lasten	€ 6.280.000	€ 6.280.000	€ 6.280.000	€ 6.280.000
Pensioenlasten	€ 5.100.000	€ 5.100.000	€ 5.100.000	€ 5.100.000
Functiekosten	€ 50.160.000	€ 50.160.000	€ 50.160.000	€ 50.160.000
Toelagen	€ 740.000	€ 715.000	€ 690.000	€ 665.000
Opleidingen	€ 1.100.000	€ 1.100.000	€ 1.100.000	€ 1.100.000
Overige personele lasten	€ 1.945.000	€ 1.945.000	€ 1.945.000	€ 1.945.000
Bijkomende kosten personeel	€ 3.785.000	€ 3.760.000	€ 3.735.000	€ 3.710.000
Inhuur personeel buiten formatie	€ 1.250.000	€ 1.250.000	€ 1.250.000	€ 1.250.000
Diensten door derden	€ 1.400.000	€ 1.400.000	€ 1.400.000	€ 1.400.000
Inhuur personeel / diensten derden	€ 2.650.000	€ 2.650.000	€ 2.650.000	€ 2.650.000
Afschrijvingen	€ 800.000	€ 815.000	€ 935.000	€ 925.000
Huisvesting	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000	€ 4.000.000
ICT	€ 3.275.000	€ 3.275.000	€ 3.275.000	€ 3.275.000
Documentatie	€ 520.000	€ 520.000	€ 520.000	€ 520.000
Communicatie	€ 560.000	€ 560.000	€ 560.000	€ 560.000
Overig materieel	€ 445.000	€ 445.000	€ 445.000	€ 445.000
Totale materiele kosten	€ 9.600.000	€ 9.615.000	€ 9.735.000	€ 9.725.000
Totale directe kosten	€ 66.195.000	€ 66.185.000	€ 66.280.000	€ 66.245.000
Dekking declarabele uren	€ 66.215.000	€ 66.205.000	€ 66.300.000	€ 66.265.000
Resultaat op declarabele uren	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Overige opbrengsten	€ 130.000	€ 130.000	€ 130.000	€ 130.000
Totale kosten werkplannen en projecten	€ 70.836.904	€ 70.836.904	€ 70.836.904	€ 70.836.904
Totale opbrengsten werkplannen en projecten	€ 70.636.904	€ 70.636.904	€ 70.636.904	€ 70.636.904
Resultaat op werkplannen en projecten	€ -200.000	€ -200.000	€ -200.000	€ -200.000
Incidenteel resultaat	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat voor onttrekkingen en dotaties	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000
Onttrekkingen bestemmingsreserves				
Modernisering bedrijfsvoering	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000
Personeel en Organisatie	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Dotatie bestemmingsreserves:				
Modernisering bedrijfsvoering	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000
Personeel en organisatie	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat voor bestemming	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Conform de financiële uitgangspunten, opgenomen in hoofdstuk 3, is de meerjarenbegroting geïndexeerd met 0%. Voor 2021 is geen nieuw beleid begroot.

In onderstaande tabel 8 is voor 2021 inzicht gegeven in de baten en lasten per participant:

Tabel 8

Omschrijving	Lasten 2021	Baten 2021	Resultaat 2021
Gemeente Albrandswaard	€ 352.297	€ 352.297	€ -
Gemeente Barendrecht	€ 600.359	€ 600.359	€ -
Gemeente Brielle	€ 545.226	€ 545.226	€ -
Gemeente Capelle a/d IJssel	€ 528.173	€ 528.173	€ -
Gemeente Goeree-Overflakkee	€ 1.445.149	€ 1.445.149	€ -
Gemeente Hellevoetsluis	€ 539.764	€ 539.764	€ -
Gemeente Krimpen a/d IJssel	€ 507.111	€ 507.111	€ -
Gemeente Lansingerland	€ 1.529.062	€ 1.529.062	€ -
Gemeente Maassluis	€ 427.333	€ 427.333	€ -
Gemeente Nissewaard	€ 1.032.569	€ 1.032.569	€ -
Gemeente Ridderkerk	€ 903.837	€ 903.837	€ -
Gemeente Schiedam	€ 1.312.750	€ 1.312.750	€ -
Gemeente Vlaardingen	€ 1.719.515	€ 1.719.515	€ -
Gemeente Westvoorne	€ 490.122	€ 490.122	€ -
Gemeente Rotterdam	€ 17.988.167	€ 17.988.167	€ -
Provincie Zuid-Holland	€ 28.548.831	€ 28.548.831	€ -
Provincie Zeeland	€ 3.166.640	€ 3.166.640	€ -
Projecten	€ 9.000.000	€ 9.000.000	€ -
Totaal participanten	€ 70.636.904	€ 70.636.904	€ -

Toelichting

Op de werkplannen van de participanten worden geen financiële resultaten begroot. Hoewel de DCMR de afgelopen steeds een positief resultaat heeft gerealiseerd op haar externe projecten wordt op basis van het voorzichtigheidsbeginsel, in 2021 geen positief resultaat begroot.

8 Ontwikkeling werkplanbijdragen 2019 – 2021

In onderstaande tabel 9 is het verloop van de bijdragen van de participanten over de jaren 2019 tot en met 2021 zichtbaar gemaakt.

Tabel 9

Omschrijving	Raming baten 2019	Realisatie baten 2019	Primaire raming Begroting 2020	Raming baten 2020 na 1e begrotingswijziging	Raming baten 2021
Gemeente Albrandswaard	€ 344.427	€ 343.276	€ 351.485	€ 351.485	€ 352.297
Gemeente Barendrecht	€ 581.976	€ 593.805	€ 590.683	€ 590.683	€ 600.359
Gemeente Brielle	€ 460.920	€ 476.017	€ 473.237	€ 473.237	€ 545.226
Gemeente Capelle a/d IJssel	€ 456.793	€ 480.970	€ 433.907	€ 517.897	€ 528.173
Gemeente Goeree-Overflakkee	€ 1.372.926	€ 1.346.788	€ 1.335.563	€ 1.423.360	€ 1.445.149
Gemeente Hellevoetsluis	€ 513.927	€ 559.212	€ 483.638	€ 530.535	€ 539.764
Gemeente Krimpen a/d IJssel	€ 486.884	€ 441.061	€ 498.846	€ 498.846	€ 507.111
Gemeente Lansingerland	€ 1.413.392	€ 1.470.464	€ 1.446.583	€ 1.506.115	€ 1.529.062
Gemeente Maassluis	€ 335.872	€ 349.538	€ 335.846	€ 420.000	€ 427.333
Gemeente Nissewaard	€ 989.270	€ 967.670	€ 1.014.116	€ 1.014.116	€ 1.032.569
Gemeente Ridderkerk	€ 867.370	€ 809.984	€ 889.178	€ 906.178	€ 903.837
Gemeente Schiedam	€ 1.186.061	€ 1.286.999	€ 1.213.890	€ 1.291.125	€ 1.312.750
Gemeente Vlaardingen	€ 1.645.505	€ 1.419.270	€ 1.692.389	€ 1.692.389	€ 1.719.515
Gemeente Westvoorne	€ 448.875	€ 417.838	€ 450.521	€ 482.724	€ 490.122
Gemeente Rotterdam	€ 17.648.386	€ 17.701.818	€ 17.716.018	€ 18.110.785	€ 17.988.167
Provincie Zuid-Holland	€ 27.737.351	€ 26.222.621	€ 28.174.103	€ 28.385.282	€ 28.548.831
Provincie Zeeland	€ 2.800.000	€ 2.673.022	€ 3.125.000	€ 3.166.640	€ 3.166.640
Projecten	€ 8.800.000	€ 8.692.941	€ 8.000.000	€ 9.000.000	€ 9.000.000
Totaal participanten	€ 68.089.934	€ 66.253.297	€ 68.225.002	€ 70.425.170	€ 70.636.904

Toelichting

In de kolom 'Raming baten 2019' zijn de definitieve werkplanbijdragen 2019 weergegeven. De kolom realisatie baten 2019 geeft de realisatie van de werkplanbedragen zoals opgenomen in de jaarrekening/jaarverslag 2019.

In de 'Primaire raming begroting 2020' staan de begrote bedragen zoals opgenomen in de beleidsbegroting 2020. De huidige werkplanbijdragen over 2020 staan vermeld in de kolom 'Raming baten 2020 na vaststelling WP'. Dit betreft de 1^e begrotingswijziging 2019, die in februari 2020 door het DB is geaccordeerd.

De bedragen in de kolom 'Raming baten 2021' zijn gebaseerd op de uitgangspunten en aannames zoals deze in hoofdstuk 3 (Financieel kader) zijn opgenomen.

9 Ontwikkeling financiële positie

In onderstaande tabel 10 is de geprognoseerde balans per ultimo 2021 tot en met 2024 opgenomen.

Tabel 10

(€ x € 1.000)	Per 31-12-2021	Per 31-12-2022	Per 31-12-2023	Per 31-12-2024
ACTIVA				
Materiële vaste activa	2.486	2.191	2.932	2.528
Voorraden	1.000	1.000	1.000	1.000
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.714	7.009	6.268	6.672
Liquide middelen	500	500	500	500
Overlopende activa	2.500	2.500	2.500	2.500
Totaal algemeen	13.200	13.200	13.200	13.200

	Per 31-12-2021	Per 31-12-2022	Per 31-12-2023	Per 31-12-2024
PASSIVA				
Eigen vermogen	3.200	3.200	3.200	3.200
Voorzieningen	0	0	0	0
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0	0	0
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.500	2.500	2.500	2.500
Overlopende passiva	7.500	7.500	7.500	7.500
Totaal algemeen	13.200	13.200	13.200	13.200

Toelichting mutaties 2020:

In onderstaande tabel 11 wordt het verloop van de activa in 2021 t/m 2024 inzichtelijk gemaakt.

Tabel 11

	Investerings			
Activa (x€ 1.000)	2021	2022	2023	2024
Inrichting pand DCMR	50	50	200	50
Machines, apparaten en installaties	188	188	1.194	188
Overige mat.vaste activa	280	280	280	280
TOTAAL	518	518	1.674	518

	Afschrijvingen			
Activa (x€ 1.000)	2021	2022	2023	2024
Inrichting pand DCMR	9	13	25	38
Machines, apparaten en installaties	714	702	788	739
Overige mat.vaste activa	74	98	120	145
TOTAAL	797	813	933	922

	Boekwaarde			
Activa (x€ 1.000)	2021	2022	2023	2024
Inrichting pand DCMR	459	495	670	683
Machines, apparaten en installaties	1.773	1.258	1.664	1.112
Overige mat.vaste activa	255	437	597	733
TOTAAL	2.486	2.191	2.932	2.528

* De investeringen zijn veelal het resultaat van een project, waardoor het investeringsmoment soms lastig is in te schatten. Om deze reden is een verschuiving van het investeringsmoment met 2 jaar acceptabel.

Aangezien het inschatting betreft is een verschuiving binnen de verschillende categorieën acceptabel.

Voor het gedetailleerde investeringsoverzicht wordt verwezen naar bijlage 1.

Eigen vermogen

Algemene reserve

Naar verwachting zal geen mutatie van de Algemene reserve plaatsvinden en daarom blijft deze gehandhaafd rond het gewenste niveau in verband met de benodigde weerstandscapaciteit (zie paragraaf 6.3.2).

Bestemmingsreserves:

Voor 2021 zijn de volgende onttrekkingen van bestemmingsreserves voorzien:

- Modernisering bedrijfsvoering - In het AB van december 2019 is besloten vanaf 2021 € 1 mln in te passen in de exploitatiebegroting. In de begroting wordt een dotatie van € 1 mln aan de bestemmingsreserve per jaar opgenomen. Hoofdzakelijk omdat projecten vaak over jaargrenzen heen lopen en zo verkeerde sturing op uitgeven geld wordt voorkomen. Op basis van actueel inzicht wordt jaarlijks een onttrekking begroot. Omdat het gaat over bedrijfsvoeringsprojecten en niet over inhoudelijke innovatie/andere taken zal de onttrekking als totaalbedrag worden opgenomen in de begroting. Uiteraard wordt de begrote onttrekking en gerealiseerde onttrekking wel toegelicht
- Personeel en organisatie – als gevolg van personele frictiekosten rondom voormalig personeel zal in 2021 nog een onttrekking van de bestemmingsreserve PenO plaatsvinden van naar verwachting k€ 50.

Tabel 12

Omschrijving	Saldo 1-1-2021 €	Toevoeging €	Onttrekking €	Dotatie €	Bestemming resultaat €	Saldo 31-12-2021 €
Algemene reserve	1.770	0				1.770
	1.770	0	0	0	0	1.770
Bestemmingsreserves						
Modernisering bedrijfsvoering	0	1.000	-1.000			0
Personeel en organisatie	400	0	-50			350
Subtotaal bestemmingsreserves	400	1.000	-1.050	0	0	350
Totaal	2.170	1.000	-1.050	0	0	2.120

Bijlage 1

Hieronder wordt een gedetailleerd investeringsoverzicht, dit is een nader specificatie van het in tabel 11 opgenomen investeringsoverzicht.

Investeringsplan (bedragen- € 1.000)	Investeringsjaar *			
	2021	2022	2023	2024
Technische installaties en apparatuur in gebouwen				
Verbouwingen			150	
Kleine aanpassingen (jaarlijks)	50	50	50	50
Subtotaal	50	50	200	50
Kantoormeubilair en (veiligheids)voorzieningen in gebouwen				
Meubilair (totaal)	250	250	250	250
Meubilair (vervangen en uitbreiden enkele stuks of afdelingen)	30	30	30	30
Subtotaal	280	280	280	280
(Automatiserings)apparatuur en telefooninstallaties				
Mobiele telefoons (vervanging + uitbreiding)	75	75	75	75
Werkplekken	23	23	29	23
Servers + backup storage			1.000	
Diverse automatiseringsactiva	40	40	40	40
Subtotaal	138	138	1.144	138
Meetapparatuur				
Diverse meetapparatuuractiva	50	50	50	50
Subtotaal	50	50	50	50
Totaal	518	518	1.674	518

* De investeringen zijn veelal het resultaat van een project, waardoor het investeringsmoment soms lastig is in te schatten. Om deze reden is een verschuiving van het investeringsmoment met 2 jaar acceptabel.

Aangezien het inschatting betreft is een verschuiving binnen de verschillende categorieën acceptabel.